JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1855. Woensdag 26 September. N°. 77.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —.20 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot stads-apothecar te Batavia, *C. J. Vlamingh Kiebert.*

Tot pakhuismeester bij het algemeen koffijpakhuis te Padang-Pandjang (Sumatra's Weskust,) de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Singkel *J. Stewart.*

Opgedragen:

De tijdelijke waarneming der betrekking van assistent van den waarnemenden geographischen ingenieur, aan den controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *J. J. van Limburg Brouwer.*

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures

Zijn Geplaatst:

In de residentie Bezoekie, de controleur der derde klasse *J. J. de Graaf.*

In de residentie Madioen, de controleur der derde klasse jhr. mr. *O. E. van Nispen.*

In de residentie Samarang, de ambtenaar ter beschikking mr. *S. C. J. W. van Musschenbroek.*

In de residentie Madioen, de ambtenaar ter beschikking *G. R. Lucardie*

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den assistent-resident van Pandeglang (residentie Bantam) *A. J van Dijck.*

AANKONDIGING.

Door *Frederik Sandman* en *Jacoba Sara Struwer*, echtelieden, wonende te Pekalongan, is bij rekest, gedagteekend Pekalongan 9 Augustus 1855, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie het verzoek gedaan, dat aan hun pleegkind *Johannes Frederik Bosch*, zoon van *Johannes Wilhelmus Bosch*, met wien toestemming dat verzoek geschiedt, en van de inlandsche vrouw *Sarkia*, moge worden toegestaan den geslagtsnaam *Sandman* aantenemen, en zich alzoo te noemen en te schrijven *Johannes Frederik Sandman Bosch.*

Geschiedende deze aankondiging in voldoening aan art. 7 van het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch-Indie.

BATAVIA, *De Algemeene Secretaris*
den 25 September 1855 A. PRINS

Advertentien.

De onder-intendant 1ste klasse in de 1ste militaire afdeeling op Java maakt bekend, dat door de administrateurs van de garnizoenen in het Bantamsche, ten hunnen bureele te Serang, op Vrijdag den 6den October 1855, des morgens om 9 ure, nader zal worden uitbesteed:

het IIde perceel (diverse levensmiddelen, ververschingen enz.) ten dienste van het garnizoens hospitaal te Serang, gedurende het jaar 1856, zoo als reeds is gepubliceerd in de advertentie van den hoofd-intendant der militaire administratie, gevoegd bij de Javasche Courant van den 18den Julij 1855 no. 57.

Op Zaturdag den 6den October eerstkomende, zullen op het postkantoor te Weltevreden brievenpakketten worden gesloten voor Palembang, Banka en Borneo's Westkust, met een der stoomschepen van de onderneming onder directie van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag tot 4 ure aan het postkantoor in de stad en tot 5 ure aan dat te Weltevreden worden bezorgd.

Landmail van October.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert bij deze belanghebbenden, dat het mailstoomschip in October den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Woensdag den 10den October aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banca, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Op Donderdag 27 September à 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

Op Vrijdag 28 September voor het commissiehuis van van *Slooten Morgan & Co.*,

Op Zaturdag 29 September voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Op Maandag 1 October ten huize van den heer *D. Schuurman* op Parapattan, door gebr. *Roselje & Co.*

en

Tegen 2 pCt. vendusalaris op het Heemradenplein.

Op Dingsdag 2 October voor een der toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djilaking in het chinesche kamp.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Soerabayasche Boedelkamer te Bezoekie: chinesche vrouw *Akian*, weduwe van wijlen *Dayeng Soedira.*

Door de officieren commissarissen, *F. G. Hoffmann* en *F. G. M. Engel*, te Djocdjocarta: J. *H. Lindwurm.*

Vertrekkende Personen.

Van Maas van Portongen. — *C. J. Riess.* — *G. J. B. Henig.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 19den *tot en met den* 24den *September* 1855.

JAVA HOTEL. *L. Ullmann*, van Banka; — *W. Zeelt*, van Melbourn; — *F. Aug. Spaak*, van idem; — *P. H. Godberson*, van Adelaide. — *W. van Haalten*, van Soerabaija. — *A. H. Pesant*, van Passoeroean; — *Smisk*, van.....

HOTEL DER NEDERLANDEN. *H. J. Vos*, van Amsterdam; — *C. van Veen*, van Aden; — *W. Horter*, van Soerabaija.

ROTTERDAMSCH HOTEL. Mev. *A. A. Kroft en familie*, van Soerabaija; — *M. F. Mounier*, van Samarang; — *H. Zollinger en familie*, van Singapoer.

MARINE HOTEL. *J. Heijmans*, van Holland: — *Baron d'Egremont en echtgenoot*, van Singapoer; — *J. de Haas*, van Onrust; — *D. B. Burns*, van Singapoer.

Advertentien.

Getrouwd:

Dr. C. SWAVING
en
B. G. COX.

BATAVIA, 20 *September* 1855. (1814)

Bevallen van een ZOON *J. G. van Barneveld*, geboren *Schultze.*

KALIEBAGOR (BANJOEMAAS), 17 *September* 1855.

(1854)

Op heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot *Rebecca Hendrika Petronella Kleijn van Willigen.*

(1823) A. L. H. A NAGEL.

MONONDJAYA, 15 *September* 1855.

Eenige Kennisgave.

Heden overleed mijne geliefde echtgenoot *L. Bohl*, mij nalatende drie kinderen, allen te jong hun groot verlies te beseffen.

(1871) H. BOHL,
BATAVIA, 22 *September* 1855. geb. *van Es.*

Op den 16 September 1855 overleed in het garnizoen te Djocjocarta de Wel Edel Gestrenge Heer *Johan Hendrik Lindwurm*, 2de Luitenant der Infanterie. Slechts korten tijd in ons midden, had hij zich aller achting en genegenheid verworven.

De Officieren van het garnizoen te Djocjocarta,
Namens dezelve,
(1853) *De Officieren Commissarissen in de nalatenschap*,
F. G. HOFFMANN, Kapitein der Infanterie.
F. G. M. ENGEL, 2de Luitenant der Infant.

VENDUTIE

***Op Donderdag* 27 *September* 1855,**

à 4 pCt. Vendu Salaris,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden en diverse andere negotiegoederen. (1841)

Op de Vendutie van Donderdag den 27 September 1855,

zullen alsnog worden verkocht:

20 beschadigde scheepspompen, en eene partij witte suiker in manden van circa 70 ℔.

(1878) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Vrijdag den 28 dezer zullen almede wegens vertrek worden verkocht:

2 bendipaarden, 1 gedresseerd Battak rijpaard, 1 span goed gedresseerde Sandelwood wagenpaarden, tuigen, zadels, enz.

(1872) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE te MEESTER CORNELIS

voor het commissiehuis van wijlen *H. L. E. Chun*,

op Zaturdag 29 September,

van divers meubilair, wagens, reiswagens, bendies, wijn, bier, zeer goede rijnwijn en champagne, likeuren, portwijn, zoomede diverse soorten lijnwaden, enz., enz. (1842)

VENDUTIE

op Dingsdag den 2 October ek.,

voor een der Toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim* op Djelakeng in het Chinesche kamp alhier, van diverse tot deszelfs nalatenschap behoorende Negotiegoederen, waaronder een groot assortiment europesche koralen, wit en gekleurd naaigaren, naainaalden, enz., enz.

(1862)

Op de Vendutie van Woensdag a.s.

zullen tot sluiting van rekening mede worden verkocht eenige dozijnen van de gunstig bekende **Elastieke Flanellen Gezondheids Hemden.** (1874)

HOE DE SCHAT GEDIJDE. (*vervolg.*)

Zoo gingen herfst en winter, kortom een vol jaar, voorbij en de lente begon weêr uit knoppen en blaadjes te spreken. Op de vlijt van *Tobias* en op het overschot van den vaderlijken schat scheen Gods zegen te rusten, want het ging hem al beter en beter, en niets deerde hem meer dan dat hij geen woord van zijn broeder vernam.

Schemeravond was het van een Aprilsdag, toen het blozende gezigtje, hetgeen de dochter van den kastelein tot het mooiste meisje in het dorp maakte, aan het venster haar hoofd nadenkend op hare hand liet leunen en hare blaauwe oogen mijmerend op den dikken lindeboom sloeg, onder welken de gasten hun bier zaten te drinken. *Tobias* vertoonde zich daar nooit, dat wist *Regine* wel; maar zij hoorde veel praten hoe zijn zaakje zich uitbreidde, hoe hij uit alles nut wist te trekken, hoe zijn vee gedijde, hoe hij dag en nacht werkte, hoe hij toch met alles zoo te regt wist te komen, — kortom, alles wat de boer in de kroeg babbelt even goed als de oude vrouwen onder een kopje koffij, want over een ander te spreken is evenzeer de gewoonte van de geringe als van de voorname luijaards. Zoo zat en luisterde het meisje daar en verheugde zich, zonder eigenlijk te weten waarom. Hoor! daar komt een éénspans rijtuigje aanrollen, met een heerlijk paard er voor, en houdt bij den lindeboom stil. Een deftig man, in steedsche dragt, zit er in; zijn gezigt teekent gezondheid, zijn baard is gitzwart, zijn hair netjes opgemaakt, en ongeduldig schreeuwt hij: »Hier jongens! hoû mijn paard vast, maar 't is niet mak, Kastelein, help er mij eens uit!»

Met eene voorname houding steeg de vreemde uit het het rijtuigje, reikte den kastelein, die hem met open mond stond aan te staren, de hand, die van ringen vonkelde; trad in den kring der verbaasde boeren en riep hun lagchende toe: »Wat! Schaapskoppen! kent gij *Veit Werner* niet meer? Ik ben dezelfde, wien de eerlijke kastelein de hofstede ontnam en het vel over de ooren trok. Nu kom ik verhaal zoeken en hem er voor straffen, want ik kom zijne *Regine* weghalen!»

Aan het gelukwenschen en begroeten was nu geen einde. De boeren vernamen echter niets anders van hem, dan dat hij een paar duizend daalders met zich voerde. Dat hij nogmaals in de loterij gespeeld en al weder eene aanzienlijke som gewonnen had vertrouwde hij slechts den goeden *Tobias* toe, want hij kon zich toch het genoegen niet ontzeggen dezen weder eens onder het oog te brengen, hoe men ook zonder werken schatrijk worden kan. *Tobias* zei niets dan: »Ik ben blij dat gij weêr hier zijt, en hoop dat gij u hier weêr vestigen en God niet meer verzoeken zult.» — »Ik zal hier een erf koopen; als ik *Regine* tot vrouw krijg, dan los ik bij den kastelein onze hofstede weêr in. Krijg ik ze echter niet, dan.....» *Tobias* gevoelde een pijnlijken schok aan zijn hart, waarvan hij schier niets begreep en zei zachtjes: »Waarom zoudt gij haar niet krijgen? Ieder zal u gaarne zien komen; gij zijt een fiksch man en hebt geld.» — »Dat zou ik ook denken,» zei *Veit* peinzend; »ik heb altijd gemerkt, dat het lieve kind mij gaarne ziet; maar de meisjes zijn in elken stand vol grillen; misschien bevalt een ander haar thans beter.»

Regine werd beurtelings bleek en rood toen haar vader den knappen vrijer in hare kamer bragt. »Nu moogt ge hem hebben,» zei de kastelein; »twee jaren geleden, toen gij zoo ter sluiks naar hem gluurdet, had ik u niet aan hem afgestaan. Maar nu is hij een heer geworden, hij heeft geld en dat verandert de zaak geheel.» — »Ja, dat doet het ook,» zei *Regine*, van hare eerste ontsteltenis bekomen, thans met eene vaste stem, »Had hij zijn geld verdiend dan zou ik er vrede meê hebben, maar wat hem van zelf toegestroomd is, daar wil ik niets van. Zoo gewonnen zoo geronnen. Ik verkies *Veit*, wien ons dorp te gering is, niet te hebben, en ik heb ook nooit naar hem gegluurd, vader!» Ondanks bidden en smeeken, ondanks de toespraken van den vader en de woede van den afgescheepten vrijer, was het meisje niet van haar stuk te brengen.

Vendutie

op Maandag den 1 October 1855,

ten huize van den Heer *D. Schuurman*, op Parapattan, door *Gebr. Roselje & Co.*, van:

een zeer fraaijen en netten inboedel, bestaande uit solide en keurig bewerkte massief mahonyhouten meubelen, als: een ameublement, bekleed met rood velours d'Utrecht, diverse canapé's, fauteuils, stoelen, consoles met marmeren bladen, linnen- en garderobe kasten, étagères, bonheur du jour, toilet duchesse, ronde, ovale en speeltafels, buffet, pendules, spiegels, schilderijen, waaronder eenige in olieverw, van beroemde meesters, een voor dit climaat vervaardigde uitmuntend toongevende piano, een prachtig gedecoreerd porcelein tafelservies, divers zilver-, pleet-, cristal- en glaswerk, koperen vertinde keukengereedschappen en gebakvormen.

Voorts goed gedresseerde en hardloopende wagenpaarden (waaronder Batta's), diverse rijtuigen, twee nette en solide kinderwagens, martevanen, een drijvend bad, met ankers en kettingen, eene fraaije collectie bloemen in potten, enz., enz.

Op Zondag den 30 September zullen de goederen voor een ieder te bezigtigen zijn. (1806)

VENDUTIE

tegen 4 pCt, Vendusalaris,

op Woensdag den 3den October 1855,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van diverse zoo gezond als beschadigde Lijnwaden, Kramerijen, Spiegels, stellen Tafel- en Servetgoed, Rijtuig Laken, losse en gezette brillanten, 100 vaatjes pas aangebragte boter, 200 hammen, eene partij superieure Azijn op flesschen, enz. (1873)

VENDUTIE

op Woensdag den 3den October,

wegens vertrek in den Gang Chanlan, voor het woonhuis van den heer **J. P. H. Bastings**,

van wagens, bendi, paarden, benevens deszelfs goed onderhouden inboedel, eene piano, eenig zilverwerk, enz. enz. (1865)

VERKOOPING

op Woensdag den 3 October, des avonds ten 7 ure, in een der localen van de Societeit de Harmonie,

van eene fraaije verzameling meestal gebondene boekwerken, in verschillende talen en wetenschappen.

Catalogus verkrijgbaar bij

(1864) H. M. VAN DORP.

Op de avond Vendutie van den 3den October zullen mede worden verkocht: **eene fraaije collectie plaatwerken**, voorstellende gezigten van den oorlog **in de Krim, Oostzee**, enz. (1863)

VENDUTIE

op Donderdag den 4 *October* e. k.

à 4 pCt. Vendu Salaris,

voor het commissiehuis van *Louran & van Walchren*

van 6 balen Moltondekens.
1 baal ruwe Drillings.
10 kisten 5/4 ruw Katoen.
20 » 6/4 » do
8 » 6/4 Madappollams.
2 » 7/4 do

eene factuur ijzerwerken, waaronder aambeelden, bankschroeven, kleefschroeven, hamers, nijptangen, kamer en kastdeursloten, vijlen, grendels, schuivers, hout- en moerschroeven, enz., verder nog propatria papier, cognac op fust en op flesschen, 3 ijzeren brandwaarborg kasten, diverse provisien, dranken, enz. (1877)

Bij de ondergeteekenden ontvangen en verkrijgbaar:

Superieur Rookvleesch in Blikken.

(1840) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op een nader te bepalen dag

in de maand November,

zal te Lassem, nabij Rembang, publieke verkooping worden gehouden van eene aanzienlijke partij Jattie houtwerken, waaronder:

ongeveer 300 balken, lang 33 voet, breed 10 à 12 duim, dik 10 à 12 duim.
ongeveer 800 balken, lang 32 voet, breed 6 à 8 duim, dik 6 à 8 duim.
ongeveer 200 balken, lang 32 voet, breed 9 à 10 duim, dik 10 à 12 duim.
ongeveer 1000 balken, lang 20 voet, breed 6 à 7 duim, dik 6 à 7 duim.
ongeveer 5000 dakribben, lang 18 à 24 voet, breed 3 duim, dik 4 duim.
ongeveer 70000 stuks sierappen.

Deze houtwerken zullen ten dage der verkoop liggen aan de rivier te Lassem, nabij het Zeestrand, zeer geschikt voor het transport langs de Noordkust van Java. (1851)

VERKRIJGBAAR

bij de ondergeteekenden

Gekleurde en Ongekleurde Paardendekens.

(1879) JOHN PRYCE & Co.

La Soussignée vient de recevoir par le *Michel Montaigne.*

Des robes de chaly, de jaconas et mousseline à volants et de mousseline brodée, des bandes et entredeux brodés, des chemisettes et sous-manches, des écharpes de barège pour dames et enfants, des résilles et colliers de filet avec perles, des colliers de gaze gauffrée, des tours de gants, de la tarlatane blanche et de couleur, des jupes crinoline, des boas, du crêpe noir, des étoffes et byoux de deuil, de vraies blondes, blanches et guipures noires, des souliers d'étoffe, dito satin blanc et noir pour dames, dito cuir doré pour enfants, des chapeaux de paille, des rubans de soie et de velours, un joli assortiment de fleurs, et des jouets pour petits enfants, et de l'estramine de soie blanche et noire.

(1846) J. LEJEUSNE.

Ce 24 Septembre 1855.

Per „de Vrije Handel"

ontvingen de ondergeteekenden direct uit Engeland:

een factuur van de sedert jaren alom gunstig bekende Lampen, bestaande uit:

Kroonen met 2, 3 en 4 lichten
Hang Lampen met 1 licht.
Tafel dito.
Muur dito, en
Piano dito,
allen met Onderschotels.

Deze lampen zijn van eene nieuwere en verbeterde constructie, zoodat men kan aannemen dat eene derzelve een gelijk licht geeft als twee van de oude of gewone lampen.

(1875) GEBR. ROSELJE & Co.

ONTVANGEN:

met de laatstelijk aangekomen schepen

Ossenribben, ossenhaasjes, ossenmuisjes in blik, rolpens, rookworst, saucijs en karbonaden in stopflesschen, gezouten en gerookt spek, saucijs en rolpens in vaatjes, Goudsche en Leidsche kazen, verder nog eene factuur zeer fraaije bronswerken, waaronder groepen met paarden, presse-papiers, inktkokers, enz., enz., eene factuur spiegels in diverse dimensiën, divers glas- en kristalwerk, ordinaire en fijne speelkaarten, alsmede eene factuur diverse rhijnwijnen

(1839) LOURAN & VAN WALCHREN.

VERKRIJGBAAR:

uitmuntende Passaroeansche Aardappelen,

bij kleine of groote partijen.

F. SCHMID,
(1822) houder van het Hotel de Commerce,
te Soerabaya.

Passaroeansche Aardappelen

te verkrijgen bij

(1843) LOURAN & VAN WALCHREN.

La soussignée à l'honneur de prévenir les Dames, qu'elle se charge de **Confection des Robes en tous genres, Mantelets, Coiffures, Corsets, Lingeries et tout ce qui concerne les modes.**

(1790) F. BOURRET,
à Noordwyk.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij VAUPEL & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *ƒ* 8.— contant per mandje van ¼ picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(1756) VAUPEL & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een zeker werkend middel, in gevallen van gebrek aan spijsvertering, winderigheid, leverziekte, verzwakking der ingewanden enz — De heer J. Billing te Newton in het graafschap Devon, verklaart in eenen brief aan den professor Holloway, gedagteekend den [illegible] December 1852, dat hij drie jaren lang geleden had aan gebrekkige spijsverteering en leverziekte, en dat hij van tijd tot tijd zoo hevige pijnen in de ingewanden gevoelde, dat hij voor zijn leven begon te vreezen. De aangewende geneesmiddelen hielpen niet. Eindelijk raadde men hem aan de pillen van Holloway te gebruiken, dit deed hij, en in weinig tijd verdwenen alle kenteekenen van ziekte, en bevond hij zich geheel hersteld.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *ƒ* 1,—, *ƒ* 3,— en *ƒ* 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (161[illegible])

Per Landmail ontvangen:

Militaire Willems Orde's 3de en 4de klasse.
Nederlandsche Leeuw Orde's, bij

(1835) S. D. BRANDON,
in de Stad en op Passer Senin.

LANDMAIL KOFFERS

voor Heeren en Dames, met Compartiments,

bij

(1836) S. D. BRANDON,
in de Stad en op Passer Senin.

Uit de Hand te Koop

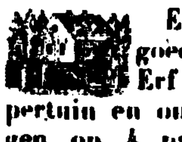

Een aanzienlijk groot modern Huis, met goede Bijgebouwen, Stalling voor 18 Paarden, Erf, beplant met vele Vruchtboomen, Klappertuin en ongeveer 6 bouws grond, aangenaam gelegen op 4 paal afstand van den grooten weg tusschen Samarang en Soerabaya, zeer geschikt voor eene kostschool of voor eene groote familie.

Om nadere informatiën adressere men zich aan de Heeren *Adam & Co.*, te Batavia, of bij die firma te Soerabaya. (1850)

TE KOOP **VIER goed gedresseerde hardloopende**

Bendy Paarden, te bevragen bij

(1876) AUDINEAU, Rotterdamsch Hotel,

Toen *Tobias* den volgenden morgen vroeg opstond vond hij op tafel, naast eene groote rol daalders, een briefje liggen waarop geschreven stond: »God zij met u, *Tobias*! Ik ga met mijn geld naar de Nieuwe Wereld. Daar is nog veel meer te winnen. Meisjes zijn er in overvloed, de wijn is er goedkoop, de speelkaarten zijn er niet gezegeld. Ik zal het daar eens beproeven. Spit gij ondertusschen maar uw veld, melk uwe witte koeijen en maak u-zelven vroeg tot een grijsaard. Verander met dit geld uw hondenhok in een huis en gedenk steeds uw liefhebbenden broeder *Veit*!»

Tobias legde het geld stilletjes ter zijde. »Er kan een tijd komen, dat hij 't meer noodig heeft dan ik,» dacht hij en ging met zijne spade op den schouder naar buiten om — wat hij zonder ophouden deed — te werken.

Nu verliepen twee jaar. Het hondenhok veranderde in een aardig huisje, de akker vergrootte zich, de witte koe ging voort zijn stal te bevolken en hare afstammelingen voorzagen de proviand-kamer van boter en vleesch. Sedert lang behoefde hij niet meer op dagloon uit te gaan; de spaarpenning van den boer had rijke renten afgeworpen. *Tobias* was tevreden met zijn lot en zoo hij ook nu en dan eens een weemoedigen blik naar de heerlijke boerderij van den kastelein liet heen zwerven, dan gold dit niet de voormalige bezitting van zijn vader, die de rijke kastelein verpacht had, maar de zachtmoedige *Regine*, die, nog altijd ongehuwd, somwijlen overkwam om naar de vruchten te zien, want de boomgaard naast het erfje van *Tobias* had haar vader aan zich gehouden.

»Waarom neemt dat meisje geen man?» dacht *Tobias* wel eens bij zich-zelven en toch was het alsof hij zich blij gevoelde dat zij sinds lang alle vrijers den zak gegeven had. Persoonlijk kon hij er geen belang bij hebben, want behalve een: »Goeden dag, *Tobias*!» en een: »Van 's gelijken, juffer *Regine*!» had hij sedert zijns vaders dood bijna geen enkel woord met het speelmakkertje zijner jeugd gewisseld. Slechts eens was zij de heg genaderd, had zijne blanke koeijen geprezen en schuchter gevraagd: »Gij gaat zoo trouwen met die rijke bakkersweduwe van Glockdorf, *Tobias*? 't Is eene brave vrouw en gij doet er eene goede partij aan!» Eerst had *Tobias* verwonderd opgezien hoe zij weten kon, dat die weduwe zich als het ware bij hem had laten aanbieden en daarop had hij droogjes geantwoord: »'t Is niet waar, dat ik haar neem. Ik wil geene vrouw die mij rijk maakt; ik kan werken en verkies mij niet door mijne vrouw te laten onderhouden.» Een gloeijend rood overtoog plotseling *Regine*'s voorhoofd. Zij trok haar lip alsof zij wilde zeggen: »Niet heel verstandig gedacht!» en sedert dien tijd viel er geen woord meer tusschen hen beiden voor. *Tobias* ging in zijn dertigste jaar en *Regine* telde twee en twintig. De boeren konden hunne verwondering niet luid genoeg betuigen en zeiden, hun hoofd schuddende, dat het hoog tijd werd, dat zij ieder eens aan trouwen begonnen te denken. Zij dachten er echter, naar het scheen, niet aan en zoo bleef alles bij het oude.

Sedert den dood van den ouden *Werner* was het voor de derde maal winter geworden. De oude Schwarzwalder klok, de eenige schat uit vroegere dagen aan den zoon overgebleven, sloeg tien en *Tobias* sloot het boek, waaruit hij het een en ander omtrent de inrigting van de Amerikaansche maatschappij had trachten te leeren kennen. Met eene bedenkelijke beweging van zijn hoofd legde hij het weg en kwam tot de overtuiging, dat *Veit* ook daar zijn geluk niet kon maken, indien hij de handen niet uit de mouw leerde steken. Terwijl hij aanstalte maakte om zich ter rust te begeven en met een diepen zucht aan zijn broeder dacht, die van het aanschijn des aardrijks als verdwenen was, werd er hard geklopt aan het vensterluik, zoo onverwacht dat *Tobias* van schrik de lamp bijna uit zijne hand liet vallen. De gedachte: »Zoo hij daar juist eens was, terwijl ik zoo hartelijk naar hem verlang,» schonk hem op eens nieuwen moed, want hij had, *Veit*, ondanks diens grove feilen, toch zeer lief om zijn goede hart. Maar eene andere bekende stem riep op beangsten toon: »Om Godswil, *Tobias*, doe open!» Van nieuwen schrik bevangen deed de aangesprokene

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Vendredi, 28 Septembre 1855.

Relâche

pour les répétitions générales de

le Proscrit ou le Corsaire de Venise,

Grand Opéra en 4 Actes et 5 Tableaux.
Musique de *Verdi*.

(1861)

Théâtre de Batavia.

Avec l'autorisation de M.M. les Membres de la Commission.

Jeudi 27 Septembre 1855,

Deuxième et dernière représentation, de la compagnie

New-York Sérénaders

(1881)

TE KOOP

Een kapitaal Woonhuis, staande op Molenvliet. Adres

(1844) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

Te Koop, wegens Vertrek:

Wagenpaarden.
1 goed gedresseerd Battak Rijpaard.
1 Palankijn.
1 Calcutta Bendy met Tuig.

Engelsche Jagtgeweeren met toebehooren, in kisten compleet, te bevragen bij

(1821) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

medio October e.k. het Huis bewoond door den heer *Waszklewicz* aan het Koningsplein.

(1866) J. R. KLEIJN.

Verkrijgbaar op Hypotheek

f 110,000

à 7 perCent.

Te bevragen bij den Uitgever dezer. (1847)

f 12,000

in leen te bekomen. Te bevragen bij den Notaris

(1880) J. J. MIJNSSEN.

De **TREKKING** van de Loterij van den ondergeteekende zal den 27ste aanstaande in het Haagsche Koffijhuis plaats hebben.

(1845) R. H. BELLE.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij à *f* 60 en *f* 30 te bekomen bij

(1629) H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

PLAN

der

128ste FRANKFORTER STAATS LOTERIJ,

gewaarborgd en geautoriseerd door

DE VRIJE STAD FRANKFORT a/M.

Bijzondere aanbevelings-artikelen dezer bekende Loterij.

1. Deze Loterij is de oudste die bekend is, daar dezelve haar bestaan rekent sedert het jaar 1791.
2. **Waarborg** door het **Gouvernement** voor het **Kapitaal** noodig voor de volle betaling der prijzen aan de Deelnemers.
3. **Administratie** door eene **Bijzondere Kommissie** aangesteld en onder toevoorzigt der wetgevende magt der **Hooge Senaat.**
4. **Zekerheid gegeven bij de aangestelde Agenten.**
5. De **regtvaardige** uitvoering der trekkingen, daar ieder Nommer wordt getrokken en deszelfs **Lot** is **duidelijk** aangegeven in de Lijsten van het resultaat gedrukt, nagezien en uitgegeven door de aangestelde Kommissie.
6. **Trekking** in **Publiek** en **onmiddelijke betaling** der gewonnene Prijzen.

SPECIFICATIE

der

PRIJZEN EN PREMIEN

der

128ste Voornaamste Trekking der Frankforter Staats Loterij.

Meest voordeelige Kans.....Guldens 200,000

1 Kans van	150,000
1 »	120,000
1 »	115,000
1 »	112,000
1 »	110,000
1 »	105,000
1 »	104,000
1 Premie van	100,000
1 Prijs van	100,000
1 »	50.000
1 »	20,000
1 »	15,000
1 »	12,000
1 »	10,000
2 » 5,000 Guldens	10.000
4 » 4,000 »	16,000
8 Prijzen van 2,000 Guldens	16.000
100 » » 1,000 »	100,000
100 » » 300 »	30.000
5780 » » 100 »	578,000
1 Premie voor het laatst getrokkene nummer	3,000
1 » » 2de »	2,000
1 » » 3de »	1,000
1 » » 4de »	600
1 » » 5de »	350
1 » » 6de »	250
1 » » 7de »	200
1 » » 8ste »	160
1 » » 9de »	120
1 » » 10de »	100

De laatst getrokkene dezer 12 Prijzen bekomt de Premie van alzoo 100,000 Guldens.

De Frankforter Gulden heeft dezelfde waarde als de Nederl. Gulden.

Prijs der Actiën.

Eene Halve Actie 60 Gulden. Eene Kwarter Actie 30 Gulden.

De volgende voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Actiën:

10 Halve Actiën, of 20 Kwarter Actiën, kosten slechts 540 Gulden.
20 » » 40 » » » 960 »

Te bekomen bij

(1848) H. M. VAN DORP, te Batavia.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Trekking der 3de Klasse.

Uitgeloot met een prijs van *f* 12. de nommers 24373, 17302, 17816, 23990, 16201, 25958, 23873, 2880, 15122, 14749, alsmede No. 17882 met de prijs van *f* 100.

(1834) SCHWARZSCHILD SONS.

London, *Julij* 1855.

128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de nommers 17384, 17968, 14584, 24850, 21826.

Tweede klasse de nommers 17332, 556, 22579, 3656, 12456, 4669, 23988, 23932, 14475, 6690, 23861.

(1659) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London. 1855.

Op de Inteekeninglijsten op een Gedenkschrift van de Dijkbreuken en Overstroomingen in de provinciën Gelderland, Noord-Braband en Utrecht in Maart 1855 zijn door de ondergeteekenden aan ingeteekende exemplaren en vrijwillige bijdragen ontvangen de navolgende gelden:

Van Batavia	*f*	876 —
» Bantam	»	58.—
» Buitenzorg	»	180.—
» Krawang	»	160.—
» de Preanger Regentschappen	»	709.—
» Cheribon	»	105.—
» Tagal	»	1917.80
» Samarang	»	115.—
» Japara	»	61.—
» Rembang	»	85.—
» Passaroean	»	240.—
» Soerabaya	»	5.—
» Probolingo	»	304.—
» Banjoemaas	»	145.—
» Kadoe	»	50.—
» Soerakarta	»	145.—
» Madioen	»	133.100
» Pecalongan	»	284.60
» Ngawie	»	123 100
» Poerwodadie	»	20.—
» diverse	»	85.—
» Macassar	»	284.—
» Banjoewangie	»	65.—
» Sumatra's Westkust	»	120.—
» Biliton	»	55.—
» Riouw	»	60.
» Borneo	»	299.35
» Menado	»	5.—
» Molukko's	»	29.—
» Batoe Roesak op Banka	»	45.—
» Baros	»	32.—
» Bencoelen	»	25 —
Te zamen	*f*	6831.85

Hieronder zijn niet begrepen de lijsten door de boekhandelaars op Samarang en Soerabaya ontvangen.

W. BRUINING.
H. M. VAN DORP.
LANGE & Co.
VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Houders van de Cognossementen over onderstaande Goederen, aangebragt per Fransch schip *Michel Montaigne*, kapitein *J. Gachet* van Bordeaux, als:

G W D	100	kisten van 48 flesschen wijn.
V P	100	» » 50 » »
	25	» » 12 » »
	5	» Kirschwater.
	5	» Absynthe.
	24	» van 50 flesschen wijn.
D & C	2	vaten roode wijn.
V P	6	kisten van 48 flesschen »
	15	» » 48/2 » »
	1	» » 24 » »
	9	» » 24/2 » witte wijn.
	35	» » 24/2 » roode »
	1	» » 12 » » »
	2	» » 12 » likeuren.
	3	» » 12 » cognac.
	8	» » 12 » olijfolie.
	2	» conserves.
	1	vat macaronie en vermicelli.
	4	kisten gedroogde vruchten en 5 demis. amandelen.
	11	» vruchten op water en stroop.
	1	» orgeade stroop.
	24	» olijven.
	1	vat, inhoudende twee geweren.
	1	kist modes.
S & C	33	kisten roode wijn.
V P	200	» cognac.
	40	» olie.
	8	» conserves.
	2	vaten macaroni
	25	demis. amandelen.
	14	kisten gedroogde vruchten.
	45	» vruchten op water.
	36	» stroopen en gelijen.
	4	» chocolat.
	31	» vruchten en olijven in 't zuur.
S & C	100	» van 48 flesschen roode wijn.
J V P	100	» » 48/2 » » »

worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij de Agenten

(1813) BüSING, SCHRöDER & Co.

---

open. En wat zag hij? Daar buiten in de sneeuw stond *Regine*, bleek als een lijk en met klapperende tanden, en groote tranen rolden langs hare wangen, terwijl zij uitriep: »*Tobias*, om 's hemels wil wees barmhartig; kom meê! Vader ligt te sterven en wil u spreken!»

Met een enkelen sprong stond *Tobias* buiten de deur. Zonder geluid te geven en als eene schaduw ijlde *Regine* vooruit; zij wendde haar hoofd niet om, beiden wisselden geen woord, en toch was het *Tobias* alsof hij haar hart hoorde kloppen, alsof het zijne zou barsten. Hij wist niet of hij het aan een voorgevoel van heil of van ongeluk moest toeschrijven.

Bij den kastelein was alles donker en stil; alleen uit de vensters van het ziekvertrek drong een lichtstraal in de duisternis door. Het meisje trad op hare teenen de openstaande deur binnen en dadelijk riep eene heesche en sidderende stem haar haastig te gemoet; »Brengt gij hem mede? Komt hij?» Nu wachtte *Tobias* niet langer, maar trad ook binnen en zeî bedaard en weemoedig: »Hier ben ik, kastelein» En toen hij den uitgeteerden man daar op de ziekensponde uitgestrekt zag, rees hem het laatste oogenblik zijns vaders voor den geest en tranen verduisterden zijn oog. »God zij gedankt!» kreet de stervende, »dat deze last van mij genomen word! *Tobias*, het is met mij gedaan! Den vorigen nacht kwam uw vader in zijn lijkhembd die deur binnen en plaatste zich waar gij nu staat. Driemaal hief hij zijne hand tegen mij op en riep mij met eene holle stem toe: »Kastelein, gij hebt mij met intresten op intresten uitgemergeld, mij te gronde gerigt en mijne zonen van hun erfdeel beroofd. Geef hun terug wat gij hun ontstolen hebt! Morgen op ditzelfde uur kom ik u halen. Ontdoe u, vóór uw laatsten togt van het onregtvaardig verworven goed!» En toen kwam hij nader aan mijn bed en legde zijne beenderhand op mijn hoofd, dat het mij door merg en been ging. Ik ontwaakte en wist, dat het nu met mij gedaan was. Ginds staat de notaris dien ik mijn uitersten wil in de pen heb gegeven en zijn klerk zal getuige zijn. Ik heb met u beiden niet regtvaardig gehandeld; maar ik wil niet dat het goed der weezen op mij blijve drukken! Ik heb u de geheele hofstede uws vaders vermaakt en gij zult weder meester zijn op uw eigendom. Wilt gij mij vergiffenis schenken?» — *Tobias* kon zijne ooren schier niet gelooven. Zwijgende reikte hij zijne hand aan den zieke, die aldus voortging: »Nu behoeft gij u door geene vrouw te laten onderhouden, ziet ge?» Deze uitdrukking deed de verwondering van *Tobias* ten top stijgen, en toen hij *Regine* aan het voeteinde van haars vaders bed luide hoorde snikken, toen hij zag hoe zij haar gezigt in hare handen verborg, beving hem eene plotselinge duizeling, zijn hart onderging een schok, zijn adem bleef steken. »Nog ligt er een pak op mijn hart. *Tobias*, dat mij het sterven verzwaart,» zeî de zieke, »en gij kunt het mij ontnemen. Als ik verscheiden ben staat *Regine* alleen, gij zijt een regtschapen mensch, werken is uw lust en leven en *Regine* wil niemand anders hebben dan u. Ik schenk u hare hand, dan is zij wel bezorgd, en mijne have en goed er bij!»

Dat was te veel op eens voor den goeden *Tobias*; alles begon te draaijen voor zijne oogen; hij meende te droomen en dacht: »Ach, dat toch maar eens iemand mij wilde wekken!» Dat *Regine* sedert jaren en dagen zijne eenige gedachte uitmaakte werd hem eensklaps helder; maar hoe zou hij aan zulk een ongedacht geluk geloof kunnen slaan. »Wilt gij hare hand aannemen?» steunde de stervende met doodsangst. »Bedenk u niet lang; mijn tijd loopt af» — »Wil zij mij dan aannemen?» bragt *Tobias* eindelijk met moeite uit, »en is dit alles inderdaad waar?» Met afgewend gelaat strekte *Regine* hare hand naar hem uit en drukte de zijne met een innig gevoel. Geen wonder dus, dat *Tobias* een oogenblik vergat dat hij aan een sterfbed stond; want inwendig jubelde hij, alsof het leven pas een aanvang voor hem nam.

(*Wordt vervolgd.*)

JAVA-HOTEL BODJONG.

Wordt met deze aan Heeren Reizigers bekend gemaakt, dat dit Hotel met 1°. October ophoudt te bestaan. (1852)

Le soussigné sortant des attellières de M. M. *C. Derosne et Cail*, de Paris, et ayant resté cinq ans comme contremaitre dans une des Fabriques de Sucres de Monsieur *Lucassen*, à Tagal, et pouvant se charger du montage d'appareil neuf et de toutes les réparations qui peuvent se présenter à faire, désire trouver un emploi de contremaitre.

S'adresser pour renseignements au siège de l'administration du fabrique à Tagal, ou à Monsieur *W. Kuypers*, à Batavia.

(1856) J. J. LORIN, à Tagal.

Een Hollandsche Gouvernante verlangt met eene familie naar Holland terug te keeren. Adres franco, onder lett. S. aan

(1870) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Gestoffeerde Kamers

met of zonder Kost.

(1464) E. S. DORT.

TAGAL.

De Toko

van de ondergeteekenden is **VERPLAATST** in het locaal naast het tot heden door hen geoccupeerde.

(1829) VAN RIET & TER GOUW.

BATAVIA, 19 *September* 1855.

Een jong mensch, eenige uren des avonds beschikbaar hebbende, biedt zich aan tot het verrigten van **Schrijfwerk**, hetzij bij zich aan huis, dan wel bij iemand die eenige administratie heeft te houden.

Adres letter X.

(1819) LANGE & Co.

GEDICHTEN

van

Mr. L. J. A. TOLLENS,

uitgegeven ten behoeve dergenen, die bij den jongsten Watersnood in Nederland in armoede gedompeld zijn.

De in het licht verschijning van dezen bundel op handen zijnde, zoo worden Heeren Autoriteiten en Boekhandelaren beleefd uitgenoodigd, alsnog ten spoedigste, de onder hen berustende Inteekeningslijsten te willen terugzenden, opdat er in de verzending geene vertraging plaats vinde.

De inteekening blijft nog steeds ad *f* 5, bij alle Boekhandelaren op Java, opengesteld.

(1812) Mr. L. J. A. TOLLENS.

BATAVIA, 22 *September* 1855.

Boekhandel Lange & Co.

Het belangrijke en goedkoope maandwerk

ONZE TIJD,

waarvan deel XIV met Kronijk aan Inteekenaren wordt afgeleverd, is wederom compleet ontvangen.

Op franco aanvrage kan men bij ons prospectus bekomen, bij welke de inhoud der thans sedert het gewigtig jaar 1848 verschenen 14 deelen vermeld is.

Prijs per jaar, bevattende twee fiksche boekdeelen met kronijk *f* 8. (1867)

GEZAMENTLIJKE DICHTWERKEN

van Neerlands Volksdichter

H. TOLLENS Cz.

Met referte tot onze vroegere aankondiging, en de allerwege gedistribueerde prospectus, hebben wij het genoegen te berigten, dat met de gisteren aangekomen mail door ons het berigt is ontvangen, dat de bovenbedoelde uitgave niet een nog niet in het licht verschenen bundel zal worden verrijkt, welke bundel zonder prijsverhooging aan inteekenaren zal worden afgeleverd.

(1826) LANGE & Co.

Is het waar of niet?

Nieuwe Schetsen uit de Portefeuille van *Alexander V. H.*

II. **Zoo zijn er!**

III. **Zijn er zoo?**

allen van denzelfden Teekenaar, te bekomen bij

(1857) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

AARD- EN HEMEL-GLOBES.

bij

(1859) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Nieuwe Uitgave.

I. **Kramers' Algemeene Kunstwoordentolk,** 2de aanzienlijk verbeterde en vermeerderde druk. *f* 15.

II. **Kramers' Geographisch Woordenboek.** 1855. *f* 22.

Beide in keurig linnen banden met vergulde rugtitels.

Ontvangen en te bekomen bij

(1858) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

PARIJSSCHE MICROSCOPEN

voor algemeen gebruik, sterk en vergrootend, eenvoudig en naauwkeurig van bewerking, tegen prijzen van *f* 15 tot *f* 40, in mahonyhouten doozen, te bekomen bij

(1860) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Muziekhandel

van H. M. van Dorp te Batavia.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK,

bestaande in Decalqués van de beste en meest gezochte Duitsche en Fransche Muziekwerken voor **Zang, Piano, Piano en Viool, Viool en Orgel.**

Deze verzameling die voortdurend vermeerderd wordt, bestaat nu reeds uit *meer dan* 2000 *nommers* en verwerft in Europa de algemeene goedkeuring.

Bij inteekening op een der verschillende rubrieken waarin de catalogus verdeeld is, wordt de prijs berekend voor *zes maanden.*

Per Landmail franco à 12 cents N. C. per pagina en omslag.

Per gewone post over zee franco à 7 cents N. C. per pagina en omslag,

Buiten inteekening, bij keuze uit de catalogus.

Per Landmail franco à 16 cents N. C. per pagina en omslag.

Per gewone post franco à 10 cents N. C. per pagina en omslag.

Per scheepsgelegenheid à 5 cents N. C. per pagina en omslag.

De inteekenaren ontvangen circa 33 pagina's per maand en betalen voor 6 maanden bij vooruitbetaling voor het abonnement per Landmail *f* 26.

De catalogus is op franco aanvrage gratis verkrijgbaar.

N.B. Het magazijn is steeds van de beste en nieuwste muziek voorzien. (1849)

VERGULDE LIJSTEN

in verschillende dimensiën te bekomen bij

(1868) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

FRANÇOIS VALENTIJN's Oud en Nieuw Oost-Indiën, 1 aflevering à *f* 1.50, ontvangen bij

(1869) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Boekhandel van H. M. VAN DORP te Batavia.

Ontvangen:

Handelingen en geschriften van het Indisch Genootschap te 's Hage n°. 1—4 *f* 10,—

Scheuer, Iets over de zending in Indië, bijdrage ter beoordeeling van Heldring's hervormde kerk in Indie *f* 2,—

Kinder Courant met platen, 4 jaarg., per mail *f* 16,—

(1833)

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

Het Stoomschip **Koningin der Nederlanden** zal op den 27 dezer over *Samarang* naar *Soerabaya* vertrekken.

Adres

(1820) MACLAINE, WATSON & Co.

21 *September* 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co., alhier

en te Samarang bij

(1669) McNEILL & Co.

Passage naar *Nederland*

Met het snelzeilend en uitmuntend ingerigt Ned. barkschip **Generaal de Steurs,** kapt. *F. Fokkens*, onlangs van de kust alhier aangekomen, bestaat voor alsnog ruimte voor eenige Passagiers. Het vertrek is thans bepaald op aanstaande Zondag.

Men gelieve zich ter bekoming van verdere informatiën te vervoegen bij den Gezagvoerder dan wel bij *de Agenten alhier*,

(1855) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 24 *September* 1855.

Le Navire Français **Michel Montaigne** capitaine *J. Gâchet*, ayant une belle dunette parfaitement disposée pour les passages, partira pour Bordeaux à la fin du mois d'Octobre.

S'adresser pour le passage aux Agents

(1795) BüSING, SCHRöDER & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend barkschip **Alcyone,** Gezagv. *H. C. Haack*

Adres bij de Agenten

(1796) BüSING, SCHRöDER & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend schip *Zwerver*, kapitein *D. A. Koekelis*, uitmuntend ingerigt, en voorzien van eenen geëxamineerden doctor, zullende medio October van hier zeilen.

Adres bij den Gezagvoerder te Cheribon en alhier bij

(1793) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar *Nederland.*

In het begin van November, zal direct van hier vertrekken, het snelzeilend Nederl. schip *Maria Elise*, kapt. *M. van der Putte.* De bodem is bijzonder goed voor passagiers ingerigt en voert eenen geëxamineerden doctor. Eene melkgevende Hollandsche koe, is mede ten gerieve der passagiers aan boord.

Nadere informatiën te bekomen bij

(1810) E. MOORMANN & Co. *alhier.*
J. KNAGGE & Co. te *Samarang.*
P. KERVEL & Co. te *Soerabaya.*

BATAVIA.

Naar wij vernemen heeft de directie van het Fransche tooneel alhier, met de laatst aangekomene mail antwoord ontvangen van haren correspondent te Parijs op haar schrijven tot het herwaarts doen overkomen eener *chanteuse légère.* Volgens dat antwoord was de tijd te kort geweest, om iets stelligs te kunnen mededeelen, doch het gaf de hoop, dat zulks met de volgende mail zou plaats hebben, zoo niet reeds eene zoodanige chanteuse met dezelve overkomt.

— Volgens de laatste berigten met de poststoomboot van Borneo's Westkust ontvangen, was aldaar alles rustig. Te Sinkawang was het gelukt twee befaamde oproerstokers, de Chinezen Wong Tjoen Ta en Tjoe Tok meester te worden, die in den avond van den Sept. van daar naar Sarawak zochten te ontkomen. Hun plan was echter aan het civiel bestuur verraden, dat hen door de sloepen der kruisbooten No. 18 en op zee deed nazetten, waardoor zij gevangen geraakt en daarna naar Montrado werden opgezonden.

Te Sinkawang is voor het garnizoen eene nieuwe van Sambas aangebragte caserne gebouwd en bijna voltooid, gelijk ook een nieuwe bazaar voor de Chinesche bevolking. Zoowel daar als te Montrado worden door de heeren officieren verscheidene nette planken huisjes gebouwd, waardoor beide plaatsen een gunstiger aanzien krijgen.

Op de laatstgenoemde plaats heeft de Chinees, vroeger Dayakker, Tsia Loi Ghien, die den Lauthy van Montrado op het midden van den dag, toen hij zich wilde gaan baden, om het leven heeft gebragt, de doodstraf ondergaan.

— Ll. Zaturdag ontstond er, des middags omstreeks half 3 ure, ten dezer stede op Pintjarengan brand, welke echter, en hoogst gelukkig, daar er veel wind was, onmiddelijk door het toegeschoten kampongvolk gebluscht werd, zonder eenige noemenswaardige schade te hebben veroorzaakt.

NEDERLAND.

De oogst der druiven, een voornaam bestaansmiddel voor vele tuiniers in het Westland, dreigt dit jaar geheel te zullen mislukken. De ziekte openbaart zich weder en bestaat in een wit stof, dat men aan den stam en de ranken van den boom ontdekt; daardoor verdorren zelfs de bladeren, en de trossen, welke zich zetten, die aanvankelijk voordeelig schijnen, sterven. Waarschijnlijk bestaat dat stof uit insecten, die echter geen leven vertoonen, wrijft men het stof, dan is de kleur rood achtig. Het middel, hetwelk men aanwendt om de schadelijke uitwerking weg te nemen, en dat door de zorg van het gewestelijk bestuur is bekend gemaakt, helpt niet.

— De stoomboot *Stoltzenfels* der Nederlandsche stoomboot-maatschappij, welke 30 Julij uit Duitschland te Arnhem arriveerde, bragt het stoffelijk overschot van den om zijne welsprekendheid zoo beroemden professor der Amorie van der Hoeven. De hoogleeraar wilde met zijne echtgenoot en jongste dochter van baden huiswaarts keeren, en overleed op gemelde stoomboot zeer nabij de stad, op de hoogte van het Malburgsche Veer.

Zijne betrekkingen, die hem wachtende waren, ontvingen slechts zijn lijk.

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woens*d*ag 26 September 1855, No. 77.

De hoogleeraar Abraham des Armorie van der Hoeven, werd den 22sten Febr. 1798 te Rotterdam geboren, volbragt zijne studien te Leyden, werd in 1819 proponent en begon zijne herderlijke loopbaan te Oude Wetering, doch werd al spoedig, namelijk in 1820 te Rotterdam beroepen, waar hij den 14den Mei zijne intrede deed.

Den 20sten Junij 1827 tot hoogleeraar bij het Remonstrantsche seminarie te Amsterdam benoemd, aanvaardde hij die betrekking den 28sten November van dat jaar met eene Oratie *de Germano Theologo S. S. interprete*. In het volgende jaar werd hij met het doctoraat in de godgeleerdheid door de faculteit der Groningsche hoogeschool en met dat der letteren en bespiegelende wijsbegeerte te Leyden, vereerd.

Was van der Hoeven uitstekend als geleerde, het was bovenal de gewijde welsprekendheid, de hoogste en zeldzaamste, omdat zij eene vereeniging van zoo vele gaven vordert, waarin hij uitmuntte. Haar karakter was, wat den inhoud zijner prediking aangaat, opleiding tot een levendig geloof in Jezus Christus, den Zoon Gods en Verlosser der wereld en opwekking, om dit geloof uit een rein geweten werkzaam te doen zijn in onderlinge liefde. Zoo leefde dat geloof dan ook in hem zelf. De keus van zijn onderwerp was doorgaans uit den tijd, gelijk hij zelf zich in het midden der wereld bewoog. De behandeling van zijn tekst was vrij, geheel naar zijne eigene vinding en strekking. Fijnheid en levendigheid van gevoel en verbeelding, beschaafd door de studie der Ouden, gaf aan zijn stijl die keurigheid, welke men steeds in hem bewonderde. Door een welgevormd ligchaam en eene sonore stem had hij den gelukkigsten aanleg voor uiterlijke voordragt en hij had dien door bestendige oefening tot eene zeldzame volmaaktheid ontwikkeld. Alles bij zijne prediking, inhoud, onderwerp, opvatting, bewerking, stijl, voordragt, stem, houding, was één geheel en met elkander in de schoonste harmonie. Natuur en kunst waren bij hem niet in strijd. Zijn woord was de openbaring zijner persoonlijkheid. Hij was dan ook in het openbaar en het bijzonder leven dezelfde mensch, groot, beminnenswaardig en gezellig.

De Remonstrantsche broederschap heeft in de eerste plaats aan hem de grootste verpligting, want hij heeft in haren boezem het geestelijk leven vernieuwd en opgewekt. Maar ook op de andere Protestantsche kerkgenootschappen heeft hij gunstig gewerkt en zelfs tot de ontwikkeling van den vaderlandschen geest in meer dan één opzigt bijgedragen.

— Den 31sten Julij ontviel aan de stad Leeuwarden een harer oudste en meeste geachte burgers, door het overlijden van den heer mr. *Daam Fockema*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Prov. Staten van Friesland, van den stedelijken raad aldaar en van het voormalig hof van Friesland. Buiten deze betrekkingen, bekleedde de overledene, die den ouderdom van 84 jaren bereikte, nog vele andere ambten en bedieningen, zoonel onder de voormalige republiek, als onder koning Lodewijk Napoleon en na de inlijving van Nederland bij het Fransche keizerrijk. Gelijk bekend is, onderscheidde hij zich door alle tijden heen door groote regtschapenheid en standvastigheid van karakter, zonder dat hij daarom onwillig of onvatbaar voor overtuiging was. Hij was een dier onafhankelijke staatsmannen, bij wie het algemeen belang vóór alles geldt, en die ook door de schoonste aanbiedingen niet konde worden gewonnen. Hij leende zijne diensten slechts wanneer men hem riep en drong zich nimmer in. Van daar den ook dat alle partijen hem de grootste achting toedroegen en vooral de Friezen op hunnen geweatgenoot boogden. Verscheidene jaren behartigde hij ook de belangen van de provincie Friesland en de stad Leeuwarden naar zijn beste vermogen en bragt hij door zijnen invloed menige verbetering tot stand. Hoogstmilddadig jegens de hulpbehoevenden, zal zijn aandenken ook bij hen nog zeer lang in dankbare herinnering blijven.

— Des morgens van den 5den Augustus kwam in het Nieuwediep binnen, onder het wisselen van saluutschoten met het ter reede liggende oorlogsfregat *Prins Alexander*, Zr. Ms. fregat *de Ruyter*, commandant *F. R. X. 't Hooft* komende van Batavia. Met dezen bodem is teruggekeerd de vice-admiraal *van der Plaat* en *echtgenoot*, benevens de volgende officieren, gedeeltelijk tot den etat-major behoorende, gedeeltelijk in de bovenrol gerepatrieerd: Kapt. t/z. baron *Collot d'Escury*, luits. t/z. 1ste kl., *Toewater*, *Blommendaal Capellen*, *Brocx*, *Gobuis* en *de Vreene*; luits. t/z. 2de kl., *Koops*, *Hollenberg Beckfeld*, *Laat de Kanter*, *Spengler*, *van Oort*, *Habets* en *Koning*; adelb.: *v. Duinen*, *Tuckerman*, *v. Kervel*, *Muller*, *Thierens*, *Brevet*, *Konig en Clifford Kock v. Breugel*, offic. van gez. 1ste kl., *Gruelman*; 2de kl., *Flucht* en *Sliecker*; 3de kl., *Karsten en Smeedts*; offic. van admin. 1ste kl., *Opmeer*, 2de kl., *Verburgh* en *Gijsberti Hodenpijl*, 3de kl., *Mahieu*, *Tramp* en *Strengnaerts en J. W. van der Wulp*, klerken *Umbgrove van Ouselen*, *Androu en vogel* kapt. der mar. *v. Breedenberg*, 2de luit. *Koentze*.

ENGELAND.

De aandacht in dit land is uitsluitend gevestigd op de parlementaire zittingen, welke 14 Augustus zullen gesloten worden, op den oorlog in het Oosten en op de aanstaande reis der koningin naar Parijs. Het ministerie heeft door de aftreding van lord *John Russell* eene wijziging ondergaan. In zijne plaats is sir *W. Molesworth* benoemd. De beraadslagingen in het parlement geven veel licht over de zoo gewigtige zaken in het Oosten en over de Britsche toestanden.

In de zitting van het huis der lords op 5 Julij, heeft lord *Panmure* verklaard, dat hij besloten had, aan elken soldaat in het veld eene gratificatie van 6 p. daags toe te kennen, ter zijner vrije beschikking. Het handgeld zoude evenwel gedurende den geheelen oorlog hetzelfde blijven.

— Uit eene aan het parlement voorgelegde opgaaf wegens benoemingen bij het leger blijkt, dat van 1 Jan. 1853 tot 10 Jan. 1855 voor de door het gouvernement verkochte aanstellingen eene som van 71,970 £st. door de belanghebbenden aan het rijk is betaald.

— Lord Dundonald drukt in een brief aan de dagbladen zijn vermoeden uit, dat de regering een gedeelte van zijne bekende plannen, en wel als waren zij niet van hem, zal overnemen, doch niet met het voornemen, om ze tegen de Russische vestingen aan te wenden, maar alleen, om er bij een eventuelen aanval van de Russische schepen op de geallieerde vloot van gebruik te maken. »Overigens zijn thans reeds zoovele personen met mijn plan bekend, zegt genoemde lord ten slotte, dat het mij geene verwondering zoude baren, dat het reeds te St. Petersburg bekend was en door Rusland tegen de geallieerden in practijk zal gebragt worden."

— Het gouvernement is voornemens, bij het parlement de noodige gelden aan te vragen voor het oprigten van een gedenkteeken voor sir John Franklin en zijne onderhoorigen, die bij het zoeken van den noordwestelijken doortogt zijn omgekomen.

Aan den werkelijken ontdekker dier doorvaart, de kapt. ter zee Meclure, zal 5000 £st. en aan zijne verdere manschap eene gelijke som van regeringswege worden toegekend.

— Op Zondag 8 Julij is Hydepark het tooneel geweest van verregaande baldadigheden. Daar de policie zich ditmaal meerendeels buiten het park had gehouden en ook de rijtuigen vermaande er niet binnen te komen, zoo hadden de volksleiders geene aanleiding, om het gepeupel tegen dezen of genen op te zetten, maar vergenoegden zich hier en daar aanspraken te houden. Eene menigte jongens echter bragten, om zich te vermaken, eene groote hoeveelheid stroo, waarmede een groot gedeelte van het park was belegd, ten einde het gedruisch der rijtuigen te verminderen, hetwelk hinderlijk was voor eene zieke dame, op hoopen en staken dit in den brand. Eenige der bewoners de knapen hierover te rede stellende, werden zij met eene hagelbui van steenen begroet, die de glasruiten verbrijzelden; eenmaal hiermede begonnen, ging men verder, en werden alzoo de glasruiten ingesmeten bij den Hanoverschen gezant, den graaf Kielmansegge, sir James Graham, de gravin v. Somers, den hertog v. Marlborough, den graaf Clifford, het parlementslid sir J. Buller, sir D. Macdongale, den graaf v. Sefton, den aartsbisschop van York, den hertog v. Montrose, lord Ch. Wellesley, den admiraal G. Seymour en vele anderen, waarbij laatstgenoemde, deze baldadigheden willende te keer gaan, twee steenworpen aan het hoofd ontving, welke het bloed deden stroomen. Eindelijk zag de policie zich genoodzaakt haar gezag te doen gelden en werd het park ontruimd.

Lord Palmerston heeft zich te paard een oogenblik in het gedrang bevonden, doch wist zich in tijds te verwijderen; lord Cardigan werd sterk toegejuicht, zoodra de menigte hem herkende.

— Te Bristol heeft de lijkplegtigheid ter eere van het stoffelijk overblijfsel van lord Raglan plaats gehad. Ten zes ure des ochtends werd, onder klokkengelui en het lossen van het geschut, het lijk van *de Caradoc* op *de Star* overgebragt. Al de schepen in de haven hadden de vlag halvermast gehesschen en al de openbare gebouwen waren van rouwfloers voorzien. *De Star* stoomde de haven langzaam en onder het kanongebulder binnen. De lijkkist was op het dek geplaatst en omgeven door eene wacht van 15 man. Op het dek bevond zich de staf van den veldmaarschalk, kolonel Bagot, lord Calthorpe en andere bloedverwanten van den overledene. Vijftig sloepen, allen in rouw, volgden *de Star*. De mayor en het gemeentebestuur ontvingen het lijk in groot ceremonieel aan de kade van Princes street. Daar bevond zich de lijkkoets, welke geëscorteerd werd door het 10de regiment huzaren, een escadron der zoogenaamde Blues, 200 man artillerie, een groot aantal gedecoreerden van de Alma, Inkerman en Balaklava, verder veteranen van het Spaansche schiereiland, die in lord Raglan zoowel den secretaris van lord Wellington zagen, als den soldaat, die zijn arm bij Waterloo verloor. Het burgerlijke gedeelte van den stoet had plaats genomen in 24 rijtuigen. De optogt besloeg eene lengte van twee mijlen, en begaf zich naar Badminton, het kasteel der hertogen van Beaufort, waar de ter aarde bestelling zonder praal plaats had. De plegtigheid is niets beteekenend en kleurloos geweest, vergeleken bij de prachtige begrafenissen van Wellington en Nelson; geen der bevelhebbers, die onder lord Raglan gediend hebben, was er bij tegenwoordig en sommige bladen betreuren het, dat het lijk van den veldheer niet naast dat van den dapperen Cathcart, onder de graszoden der Krim rust, in plaats van aanleiding te hebben gegeven tot eene koude copij van de begrafenisplegtigheden der laatste Engelsche helden.

— Te Portsmouth is het grootste oorlogschip dat er bestaat, namelijk de *Marlborough* van 131 stukken geschut, te water gelaten, waarbij de koningin en het geheele hof tegenwoordig was.

— Het committé van de Protestant Alliance heeft eene klagt gerigt tot lord Clarendon, betreffende de bekende inhechtenisneming van Domenico Cechetti in Toscane, alsmede betreffende eenige genomen maatregelen tegen zekeren doctor Gomez, voormalig Spaansch priester, thans leeraar bij de Anglicaansche kerk te Lissabon, ter zake van eene door dezen uitgesproken rede over de leerstellingen van het protestantisme. Op deze klagt heeft lord Clarendon doen antwoorden, dat de regering hare geheele aandacht aan dergelijke zaken steeds zal wijden, doch dat men met voorzigtigheid daarbij te werk moet gaan, vooral wanneer het onderdanen van vreemde souvereinen betreft. Den groothertog van Toscane is kennis gegeven, dat hij de regering en de natie van Engeland ten hoogste zoude verpligten, door Cechetti in vrijheid te stellen, en aan den Engelschen zaakgelastigde te Lissabon waren instructien gezonden, ten einde aan Gomez zooveel mogelijk bescherming te verschaffen, doch daar deze een Spaansch onderdaan is, en bij het verdrag met Portugal de vrije uitoefening van godsdienst slechts aan Britsche onderdanen wordt toegestaan, kan de Engelsche regering op geene officiele wijze tusschen beiden treden.

— Het *Maidstone Journal* verhaalt van de oprigting eener vereeniging van zwemliefhebbers, die hun genootschap met een groot dejeuner in het water hebben ingewijd. Er waren 79 leden tegenwoordig. Het dejeuner werd toegediend in groote houten schotels, die op het water dreven en die al zwemmende werden geledigd.

— Een brief uit de Krim verhaalt omtrent de vele gieren, welke zich bij het slagveld ophouden, de volgende bijzonderheid. Zij rieken het buskruid en wachten het einde van den slag af, om over hunne doode en gekwetste slagtoffers heen te vallen. Na een der jongste gevechten werd een Engelsch officier gevonden, die kort te voren den geest had gegeven, en met beide armen een dezer roofvogels tegen zijn ligchaam hield gedrukt, hebbende hij in zijnen doodstrijd tevens het ondier gedood.

— Te Thirsk (graafschap York) heeft dezer dagen weder het schandelijke tooneel van een vrouwen-verkoop plaats gehad. De echtgenooten Marshall overeengekomen zijnde niet langer bij elkander te wonen, leidde de man zijne wederhelft met een touw om den hals eerst naar eene herberg en vervolgens naar een buiten het dorp staand kruis en verkocht haar voor $2^1/_2$ sh. (*f* 1,50) aan een schoenlapper.

— De admiraliteit heeft een rapport ontvangen van den vice-admiraal Dundas nopens de expeditie naar het versterkte eiland Kotka, die gelukkig geslaagd is. Alle gouvernements eigendommen zijn vernield, zooals de barakken, magazijnen, wachthuizen, alsmede eene groote hoeveelheid timmerhout. Het Russische garnizoen, dat zonder twijfel door den telegraaf van de nadering der Engelschen onderrigt was, had het eiland ontruimd, toen onze bemanning daar aan land stapte, met achterlating van een groot aantal ammunitie.

— Het aantal huwelijken in het land bedroeg in het afgeloopen jaar 164,520. Van 92 326 huwelijken heeft men den ouderdom niet kunnen constateren. 30 vrouwen zijn getrouwd op 15, 176 op 16, 922 op 17jarigen leeftijd. Twintig jaren schijnt nagenoeg haar normale ouderdom voor het huwelijk te zijn, want 45 937 vrouwen hebben op dien leeftijd een man gevonden, terwijl slechts 6515 op 19jarigen ouderdom getrouwd zijn. 50 vrouwen hertrouwden toen zij 65 jaren oud waren, terwijl zelfs twee daartoe overgingen op 80jarigen leeftijd. Onder de mannen zijn 6 getrouwd, toen zij 16 jaren oud waren, en 14 werden bruidegom op 80 jarigen ouderdom. Eén paar is er onder, dat te zamen slechts 32 jaren telde, en vier grijsaards van 75 jaren trouwden met vrouwen van 25 jaren.

FRANKRIJK.

De stand van zaken in het Oosten, de leening waaromtrent hieronder breeder, de komst der Koningin van Engeland en de tentoonstelling ziedaar alles wat in dit rijk hoofdzakelijk de aandacht bezig houdt. De overige zaken worden van weinig belang geacht.

De Keizer heeft de leden van het wetgevende ligchaam ontvangen, die hem de aangenomen wets-ontwerpen betreffende de leening en de ligting kwamen aanbieden. De Keizer heeft op de toespraak van den voorzitter geantwoord: »Ik zeg het wetgevend ligchaam dank voor den spoed, waarmede het de beide wetten, welke gij mij aanbiedt, heeft aangenomen, en ik betuig daarvoor mijne erkentelijkheid. Ik weet hoe drukkend de lasten zijn, welke de oorlog eischt; maar ik hoop dat die slechts tijdelijk zullen zijn, en ik vertrouw dat met de geestdrift en de vaderlandsliefde der natie wij alle bezwaren zullen te boven komen en tot een eervollen vrede geraken. »Deze woorden werden luid toegejuicht.

— Men begint reeds groote toebereidselen te maken, om de Koningin Victoria op eene luisterrijke wijze te ontvangen. Zoo rigt men op het station van den spoorweg van Straatsburg een prachtigen zegeboog op en zullen er voorts verscheidene zulke zegebogen opgerigt worden op den weg, welken de Koningin tot aan St. Cloud heeft af te leggen. Men zegt, dat de Keizer zelf al wat op dezen plegtigen intogt betrekking heeft, geregeld en er de uitvoering van aan zijn architect, den heer Lefait, heeft opgedragen. Voorts meldt men, dat de feesten, welke tijdens het verblijf der Koningin te Parijs zullen gegeven worden, alles wat men van dien aard tot dusver gezien heeft in luister zullen overtreffen. Op het *Champs de Mars* zal eene wapenschouwing gehouden worden, waarbij ten minste een regement van elk wapen des legers zal tegenwoordig zijn. Men zegt, dat ongeveer 100,000 man voor de beide geallieerde gekroonde hoofden zullen defileren.

— De *Moniteur* behelst het verslag van den minister van financien, betreffende de inschrijving voor de geldleening van 750 millioen. Daaruit blijkt, dat voor een bedrag van 3600 millioen is ingeschreven door 310,000 personen.

De inschrijvingen uit Engeland, Nederland, Duitschland, Belgie, Zwitserland, enz., hebben bedragen 600 millioen. De inschrijvingen à 50 frs. en daar beneden leveren een bedrag op van 240 à 235 millioen; die van 60 frs. en daarboven zullen nagenoeg 3360 millioen opbrengen. De inschrijvingen in de departementen zijn 230,000 met een bedrag van 100 millioen.

Nagenoeg 550 millioen blijven ter verdeeling tusschen de inschrijvers boven de 50 frs., zoodat zij ieder nagenoeg eene zesde van het inschreven bedrag zullen bekomen. De deposito's voor het 10de tot waarborg zullen zonder de sommen bij anticipatie gestort, een totaal opleveren van 360 millioen.

De Minister meent, dat een zoodanig feit geene toelichting behoeft, vooral als men in aanmerking neemt, dat men geen buitengewone maatregelen heeft behoeven te nemen, om tot eene zoodanige uitkomst te geraken, en de voordeelen voor de inschrijvers ditmaal betrekkelijk minder zijn geweest dan bij de vroeger uitgeschreven geldleening.

— De Russische officieren, die te Bomarsund gevangen gemaakt en sedert een jaar te Evreux gedetineerd waren, hebben officieel berigt ontvangen, dat zij, ten gevolge der met Rusland genomen maatregelen tot uitwisseling, op vrije voeten gesteld zijn en met de hunnen Frankrijk verlaten kunnen. Vóór hun vertrek heeft de generaal Bodisco aan den *Courier de l'Europe* een

brief gerigt, om de inwoners van Evreux dank te zeggen voor het gastvrij onthaal en voor de welwillendheid, welke zij gedurende hun verblijf in Frankrijk hebben ondervonden.

— Men heeft berekend, dat Frankrijk, naar aanleiding van de Oostersche kwestie, sedert drie jaren 580,000 man, met inbegrip van de ligting van 140,000 man voor 1855, onder de wapenen geroepen heeft, terwijl het geldelijk offer, dat diezelfde kwestie vereischt heeft, 1500 millioen fr. bedraagt, met inbegrip van de nieuwe leening.

— Sedert het begin van den oorlog heeft Frankrijk de volgende generaals verloren: de generaal en chef de Saint-Arnaud, maarschalk, en de generaals Rey en Carbuccia, aan de cholera overleden; de divisie-generaals de Lourmel en de Lavarande, gesneuveld; te zamen dus een maarschalk en zeven generaals. Buitendien zijn gedurende den oorlog gewond geworden de generaals Canrobert, Thomas, de Monet, de Saint-Pol, Niol, de Failly en de Villiers, en door ziekte aangetast de generaals Bouat, d'Allonville, de Bousingen, Coeur en Duvel, van welke de drie laatstgenoemden naar Frankrijk zijn teruggekeerd.

— Het wordt al meer en meer waarschijnlijk, dat de geallieerden een tweeden winter in de Krim zullen doorbrengen. Zoo schrijft men uit Parijs, dat door de regering talrijke bestellingen voor barakken en winterkleederen zijn gedaan, welke tegen de maand October gereed moeten zijn, om naar de Krim gezonden te worden. Men houdt zich ook bezig met het bouwen van houten huisjes, waarin de soldaten den winter zullen doorbrengen. De bedoelde huisjes zijn zeer doelmatig ingerigt, en de soldaten zullen daarin zeer goed tegen de koude beschut zijn. Ook verzekert men, dat de Engelsche regering groote toebereidselen maakt, opdat het Engelsche leger gedurende den aanstaanden winter aan niets gebrek hebbe.

— Tot de overwintering in de Krim worden in het oog loopende maatregelen genomen in de zee-stations Kamiesch, Balaklava, Eupatoria en Jenikalé. Vooral in de twee eerste zijn de werken van zoo groote uitgebreidheid, dat zij hun gewigt niet verliezen, al werd het beleg van Sebastopol opgeheven. Het bezit dezer positiën zal de Russen dwingen eene groote legermagt in de Krim op de been te houden.

— Brieven van 16 Julij uit de Krim melden, dat de geallieerden de beleefdheid, welke de Russen bij de begrafenisplegtigheid van Lord Raglan aan den dag legden, naauwgezet beantwoord hebben. Gedurende de plegtigheid namelijk had prins Gortschakoff geen kanon- of geweerschot doen lossen Toen nu het luiden der klokken van Sebastopol de begrafenisplegtigheid van den admiraal Nachimoff aankondigde, lieten ook de geallieerden hun geschut zwijgen en gaven daardoor den eerbied te kennen voor een man, die zich als een dapper en beleidvol officier had doen kennen. Het leven in het leger voor Sebastopol moet overigens tamelijk eentoonig en vervelend zijn. Pélisier zoowel als Simpson zijn onvermoeid werkzaam en op hunne hoede; hun oog gaat zoowel over de verpleging der soldaten als over de talrijke belegeringswerken. Vooral de generaal Simpson onderscheidt zich door een ijver, waaraan men anders niet bij de Engelschen gewoon is, en heeft zich daardoor zeer bemind gemaakt bij de Franschen.

DUITSCHLAND.

Tusschen de beide groote Duitsche mogendheden heerscht thans de beste overeenstemming. De voorstellen van Oostenrijk aan de bondsvergadering, de goedkeuring hebbende van Pruisen, zijn aangenomen; daardoor is vastgesteld, dat Duitschland zijne onzijdigheid handhaaft, doch de bondscontingenten op voet van oorlog houdt. Bij de meeste Duitsche regeringen vertoont zich een krachtige geest van reactie. Overigens is niets nieuws mede te deelen.

— Onze gewoonlijk welonderrigte correspondent te Weenen schrijft ons het volgende:

Eenigen tijd geleden heb ik gemeld, dat te Petersburg eene commissie was ingesteld voor de Oostersche zaken, waarvan het ontwerp, reeds aan keizer Nicolaas door den graaf v. Nesselrode ingediend, uitgesteld had moeten worden, ten gevolge der geschillen tusschen den grootvorst-troonopvolger en zijn broeder Constantijn, welke geschillen de keizer had gevreesd in den boezem der commissie te zien uitbarsten. Men zeide, dat zij waren bijgelegd tijdens de instelling der commissie. Mag men echter gelooven, hetgeen in goed onderrigte kringen wordt verzekerd, dan zou dit verschil van zienswijze tusschen den regerenden keizer en den grootvorst Constantijn op nieuw zijn vergroot, en wel zoodanig, dat daardoor bij de keizerin-douairière ernstige bezorgdheid is verwekt. Dit zou zelfs eene der redenen zijn, welke den prins van Pruisen zouden hebben aangespoord om zich naar Petersburg te begeven. De keizerin zou hem hebben ontboden, in de hoop, dat zijne pogingen er in zouden slagen om de eendragt bij het Russische hof te herstellen.

Ik zeide, dat dit eene der redenen van de reis des prinsen zou zijn. Er moeten namelijk nog anderen van meer staatkundigen aard zijn, en die voor Europa een hooger gewigt hebben. Men verzekert, dat de Russische partij vele pogingen aanwendt om de heilige alliantie van het noorden te herstellen. Zij acht het tijdstip daartoe geschikt, waarop Oostenrijk met de Westersche mogendheden juist niet op den besten voet staat. De tegenwoordigheid te Berlijn van onderscheidene aanzienlijke personen, als prins Woronsoff, de graaf de Grunne, kamerheer van den keizer van Oostenrijk, die er slechts een paar dagen vertoefde, enz., zou aan dit ontwerp niet vreemd zijn. Voor het geval dat Oostenrijk, hetwelk verdacht wordt van de kans te willen behouden op vriendschappelijke betrekkingen en goede verstandhouding met de Westersche mogendheden, zich tegen dit plan verklaarde of weigerde daaraan deel te nemen, zou men zich voor het oogenblik vergenoegen met het vormen van een neutraliteits-verbond tusschen Pruisen, Nederland, Belgie, Zweden, Denemarken, enz. De prins van Pruisen, wiens gevoelens bekend zijn, zou aanvankelijk zich met deze geheele zaak niet hebben willen inlaten, maar zijne bezwaren zouden uit den weg zijn geruimd door de overweging, dat hij op den loop der onderhandelingen zou kunnen invloed oefenen in gematigden zin. Zelfs de heer von Manteuffel zou thans voor het ontwerp geneigd zijn; men moet hem hebben voorgehouden, dat Pruisen, op de staten van den tweeden rang steunende, beter zijne bemiddeling kon doen gelden, en gelijk tot dus ver aan beide zijden op den vrede werken.

— Volgens eene officieele opgave betreffende het Oostenrijksche leger, bedraagt het geheele getal der officieren of die officiersrang bezitten 15,261. Volgens de burgerlijke rangregeling is dit getal aldus verdeeld: de keizer met 21 aartshertogen, 5 hertogen, 26 prinsen, 50 vorsten, 590 graven, 898 baronnen, 570 ridders, 2800 adelijken en 10,300 uit den burgerstand.

— De keizerlijke verordening, waarbij de vermindering van het Oostenrijksche leger wordt bevolen, is van grooten omvang; daardoor zullen niet 200.000, maar zelfs 250,000 man disponibel worden.

— Ten einde de vrije scheepvaart op den Donau uit een practisch oogpunt te verwezenlijken, heeft de Oostenrijksche regering het besluit genomen, met alle kracht te trachten, dat het reeds sedert geruimen tijd ontworpene kanaal van Tschernawoda naar Kustendsche onverwijld begonnen worde. Op dit oogenblik worden te Constantinopel onderhandelingen gevoerd, ten einde de toestemming des sultans te verkrijgen, waaraan trouwens niet getwijfeld wordt. Dit kanaal, waardoor de Sulina-monding en tevens alle Russische chicanes vermeden worden, is in allen gevalle de eenvoudigste en beste oplossing der gewigtige kwestie van de vrije Donauscheepvaart. De heer v. Bruck had dit ontwerp reeds in 1850 voorgesteld en met warmte ondersteund, terwijl hij tevens de noodige afmetingen en begrooting van kosten deed bewerkstelligen.

— De Oostenrijksche gezant te Constantinopel, de heer von Koller, heeft dezer dagen instructiën bekomen, ten einde dadelijk na de aankomst van den Franschen ambassadeur, den heer de Thouvenell, aldaar de onderhandelingen te kunnen openen, betreffende de regeling van het vierde punt van waarborg, namelijk de verzekering van de regten der Christelijke onderdanen der verhevene Porte, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis. Men vleit zich, dat deze aangelegenheid tot een goed einde zal worden gebragt, vermits de minister v. Buol zich reeds deswegens met den nieuwen groot-vizier Ali-pacha heeft verstaan, en de door deze twee staatslieden aangenomene hoofdbeginselen vervolgens de goedkeuring van den Franschen gezant hebben erlangd. Den 13 Julij is de laatstgenoemde, op zijne reis naar Constantinopel, te Athene aangekomen.

— Men meldt, dat de aartsbisschop van Linz verboden heeft, dat men aan kinderen bij den doop den naam van Maria geve, even als dit in de meeste Katholieke landen, met uitzondering van Spanje, reeds het geval is met den naam van Jezus. Het is nog onbekend, of dit verbod ook in de overige deelen der monarchie uitgevaardigd is.

— Te Raksan in het Thuroczer comitaat zijn onlangs twaalf door Dr. M. Luther eigenhandig geschrevene predicatiën gevonden, waaromtrent een Hongaarsch blad het volgende mededeelt: „Hoe die predicatiën daar gekomen zijn, is nog niet uitgemaakt, maar wel is het bekend, dat Luther met verscheiden Hongaren, met name den baron Peter Revay, langdurige briefwisseling hield. Het handschrift is in perkament gebonden en de twaalf leerredenen zijn op dik geelbruin papier, met verbleekte, maar nog zeer leesbare gothsche letters geschreven. De randen der bladzijden dragen nog sporen van verguldîng. Iedere predicatie is met Luther's eigenhandig naamcijfer voorzien, en wel zoo gelijkvormig, dat zij ontwijfelbaar van dezelfde hand afkomstig zijn. Dit belangrijk boek is het eigendom van den te Bath in het Honter commitaat wonenden algemeen geachten regtsgeleerde Paul Raksanhy, die door erfenis in het bezit daarvan gekomen is.''

— Te Stettin zijn de 13 Engelsche zee-officieren aangekomen, die ten vorige jare bij Odessa op het fregat *Tiger* zijn gevangen genomen, en thans tegen gevangen Russische officieren zijn uitgewisseld. Voor hunne in vrijheidstelling moesten zij op hunne sabels den Russischen eed afleggen, dat zij binnen 7 maanden niet tegen Rusland zouden strijden. Zij hebben 15 maanden in gevangenschap doorgebragt.

Frankfort, 7 Augustus. Alle berigten nopens den staat van den wijnstok luiden zeer bevredigend.

— Uit Munchen wordt medegedeeld, dat weder eenige jonge artsen uit Beijeren in Russische dienst zijn getreden; zij hebben zich dadelijk over Warschau naar Sebastopol op weg begeven, waar bij het groot aantal zieken, nog steeds gebrek aan geneeskundige hulp is. Bij de geallieerde troepen schijnt dit geenszins het geval te zijn, daar Duitsche artsen, welke dienst bij deze zoeken, niet toegelaten worden.

DENEMARKEN.

De Deensche regering heeft op de nota van Amerika, waarbij het Sondtol-verdrag door deze mogendheid wordt opgezegd, uitvoerig geantwoord. De Deensche minister van buitenl. zaken geeft daarbij zijn leedwezen te kennen, dat het kabinet van Washington zijn beslissenden stap niet heeft doen voorafgaan door onderhandelingen en hij vreest, dat daardoor moeijelijkheden zullen ontstaan, welke ligtelijk hadden kunnen vermeden worden. De korte tijd van de opzegging had aan Denemarken niet veroorloofd aan een zoo gewigtig onderwerp als het onderhavige, den behoorlijken tijd te wijden, vooral nu het zich in eenen moeijelijken toestand bevindt, vermits zijne naburen pogen het in eenen oorlog met Rusland te wikkelen. Het inwilligen van den eisch van Amerika zou zijn duizende ponden af te staan ter gunste van andere mogendheden, daar deze toch eigenlijk den Sondtol dragen, terwijl de Vereenigde Staten jaarlijks zelden meer dan 200 dollars aan Sondtol betalen. Tot zoodanig offer is Denemarken thans allerminst voorbereid. Denemarken moet de opzegging van een vriendschaps- en handelstractaat van de zijde van Amerika als eene hardheid beschouwen, waartoe Denemarken geenszins aanleiding heeft gegeven; integendeel zouden vele bewijzen kunnen worden aangevoerd, dat de Deensche regering aan Amerikaansche kooplieden, zonder dat zij daarop aanspraak hadden, tolgelden heeft terug gegeven, alleen om de wederzijdsche vriendschap te onderhouden.

Zij houdt het voor onmogelijk, om in den haar gestelden korten termijn de eischen van Amerika in te willigen en bezwaarlijk zouden die ook elders gunstig worden opgenomen.

RUSLAND.

Een brief uit Warschau spreekt van onderscheidene belangrijke hervormingen, welke ingevolge den wil des keizers van Rusland of reeds ingevoerd zijn, of weldra ingevoerd zullen worden in Polen. Vooreerst is de commissie van onderzoek, welke sinds zoo vele jaren bestond en over staatkundige misdrijven oordeelde, opgeheven. Ten tweede zal de Poolsche taal de Russische vervangen bij al de administratien waarbij laatstgemelde sedert 1831 was ingevoerd en zullen de keizerlijke ukasen betreffende het koningrijk Polen in de Poolsche taal uitgevaardigd worden. Eindelijk is er sprake van, om de onderscheidene commissiën van algemeen bestuur in ministeriën te veranderen. De algemeene directeurs, die aan het hoofd dier commissiën stonden, zullen dus den titel van ministers verkrijgen.

Nog verneemt men uit Warschau, dat in den nacht van 10 Julij op den straatweg tusschen Minsk en Kaluschin eene diligence door roovers is overvallen, die den postillon en den conducteur, ja zelfs de paarden doodden, vervolgens al de passagiers vermoordden, uitgenomen eene jonge dame, die zich door de vlugt wist te redden, en eindelijk nog eene geheele Joodsche familie van 9 personen, die kort daarna met een vrachtwagen denzelfden weg passeerden, van het leven beroofde. De gendarmerie heeft de roovers achterhaald en vier hunner gevangen genomen; een vijfde, die ontsnappen wilde, werd doodgeschoten.

— Het verlies der Russen, gedurende het bombardement en den stormloop van 17 en 18 Junij, geeft prins Gortschakoff in zijn rapport op; dooden 2 hoofdofficieren, 14 gewone officieren en 781 soldaten; gewonden hoofdofficieren, 43 gewone officieren en 3132 soldaten: gekwetsten: 1 generaal, 5 hoofdofficieren, 29 gewone officieren en 815 soldaten, bovendien 2 generaals, 12 hoofdofficieren, 57 gewone officieren en 879 soldaten, die ligtelijk gewond of gekwetst zijn, maar de gelederen niet verlaten hebben. Onder de gesneuvelden worden genoemd de scheepskapitein Budistcheff, de majoor Rudanowsky en kapitein Ostrowsky.

Aangaande het verlies der geallieerden meldt prins Gortschakoff, dat alleen het aantal lijken van hen, welke in de nabijheid van de defensielinie werden weggehaald, omstreeks 2000 bedroeg; het geheele verlies des vijands gedurende den aanval kan begroot worden op 10,000 à 13,000 buiten gevecht gestelden. In de handen der Russen zijn als gevangenen achtergebleven 1 hoofdofficier, 16 gewone officieren en 270 soldaten der Franschen, en 1 hoofdofficier en 5 soldaten van de Engelschen. Het rapport eindigt met eene hulde aan de dapperheid en den onvermoeiden ijver der verdedigers en met eene opgave der namen van hen, die zich in dezen bloedigen strijd hebben onderscheiden.

— Brieven uit Odessa van 29 Junij melden, dat de generaal Chruleff, de verdediger van Sebastopols voorstad Karabelnaja, het beste geschut uit het noordelijk fort naar de batterijen van den grooten en kleinen Redan en voorts ook in die van den Malakofftoren heeft overgebragt, welke laatste met het bastion No. 2 een kroonwerk uitmaakt en fort Korniloff genoemd wordt. Naar de noordelijke forten wordt thans het reservegeschut gebragt, want Sebastopol, hetwelk vroeger met 2300 kanonnen bewapend was, heeft thans nog slechts 1400 bruikbare stukken zwaar geschut.

— Het *Journal de St Petersbourg* deelt den volgenden brief uit Helsingfors, van 8 Julij, mede:

'Lowisa is eene kleine lieve stad, aan de oevers der golf, op ongeveer 15 Duitsche mijlen van Helsingfors en 10 van Friedrichshamm, in het gouvernement Nyland. In 1743 gebouwd, ontving zij, naar de toenmalige koningin van Zweden, den naam van Lowisa. Zij bloeide door hare nijverheid, en inzonderheid door den zouthandel, toen de Engelsch-Fransche oorlog voor de beschaving en het geluk der menschheid uitbrak. Aan den ingang der niet zeer diepe en met rotsen bezette haven lag het kleine fort Swartholm, dat onlangs verlaten en geheel ontruimd was. Lowisa was geheel van bezetting ontbloot en had slechts eenige kozakken, die met de bewaking der kust belast waren. Den 5 Julij vertoonden zich vijandelijke schepen voor Swartholm; 6 gewapende sloepen werden daarvan afgezonden, en stevenden naar de openliggende en onverdedigde stad. De vijand begon congrevische vuurpijlen af te schieten en zette 100 man aan land, die de deuren en vensters van een ledig magazijn gingen vernielen, hetwelk niet ver van de landingsplaats af lag. Weinige uren na de terugkeering der sloepen naar Swartholm, was de geheele stad Lowisa de prooi van een algemeenen brand! Toen liet de vijand de werken van Swartholm in de lucht springen. Ziedaar de daden, welke eene vloot zich veroorlooft, die voorwendt voor de vrijheid van Europa en de algemeene beschaving te strijden! In 1855 gelijk in 1854 brengt zij brand en vernieling in vreedzame steden over, waar zelfs geen timmerhout of pek te vernielen is. Den 7 Julij heeft de vijand zijn brandstichterswerk voortgezet. Hij heeft de huizen van Swartholm in brand gestoken en de werken van het verlaten fort doen springen. Dien zelfden dag rigtten de Engelschen hun vuur tegen Nystad, een ander open en vreedzaam Finlandsch stadje. Eene ongelukkige vrouw en een grijsaard zijn gedood. De postbode, die van Lowisa aankwam, kon naauwelijks zijne tranen bedwingen. 2000 menschen zwierven rondom de puinhoopen hunner, den vorigen avond nog bloeijende, stad of tusschen het rookende puin hunner woningen. Zonder brood, zonder huisdak, ter naauwernood gekleed, sloegen zij hunne met tranen vervulde oogen smeekend ten hemel; ook hun fraai kerkgebouw was tot asch verteerd. De Engelschen zullen misschien voorwenden, dat het hun doel niet was Lowisa te verbranden. Maar waarom schoten zij dan tegen die stad congrevische vuurpijlen, een zoo bij uitstek brandstichtend werktuig, af?.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 16 Julij. Gertrude, Lourens v. Batavia.
18. Doggersbank, Clowting, v. Batavia.
28. Besoekie, Schaap, v. Batavia.
30. Duiveland, Viersma; Dina, de Haan, beiden v. Batavia.
Hellevoetsluis 14. Vrede, ter Bruggen; Twee Gezusters, de Wilde beiden v. Batavia.
28. Mary Goddard, Kooy, v. Batavia.
29. Albrecht Beyling, Muller, van Batavia.
Texel 14 Julij. Maria, van Wijk; Quatre-Bras, Bondix, beiden v. Batavia.
15. Louise, Lundstren, v. Batavia.
18. Corn. Henriette, Gollards, v. Passaroeang.
19. Johanna Maria de Jong, v. Banjoewangie.
29. Claudius Civilis. Petersen, v. Banjoewangie.
30. Louisa Jacoba Johanna, Deurholst, v. Padang.
31. Zeenymph, Witsen Elias, Koning Willem III, van der Burg: Neptunus, Schuurman; Oost-Indien, Mos; Bengalen, Kens, allen v. v. Batavia.
2 Aug. Cameleon, Ruige, v. Banjoewangie.
4. Diana, Willers: Z. M. fregat de Ruyter, kapt. 't Hooft, beiden v. Batavia.
5. Mehemed Ali, Woodgate, v. Soerabaya.
Vlissingen 18 Julij Walcheren. Ouwehand, v. Soerab. (n. Middelb.)
3. Aug. Marie Julie, Bruinseels, v. Banjoewangie (n. Middelb.)

Vertrokken.

Brouwershaven 23 Julij. Europa, Poort, n. Batavia. — Argo, Weber, n. Hongkong.
Hellevoetsluis 9 Julij. Vijf Vrienden, Johan; Jacob, Borger, beiden n. Batavia.
11. Hugo Grotius, Glazener, n. Batavia.
12. Juno, Kluin, n. Hongkong.
22. Schouwen, Krol, n. Batavia.
26. Ottolina, Prange, n. Batavia.
27. Tonia, Zeeman, n. Batavia.
29. D'Elmina, Teengs, n. Newcastle en Australie.
6 Aug. Orion, Borghorst: Australie, Harten; Neerlands Koningin, Venck; Jacobus Martinus, Gagestein, allen n. Batavia.
7. Schoonderloo, Kruyt; n. Batavia,
Texel 10 Julij. Baltimore, Poestkoke, n. Liverp. en Melbourne.
22. Zorgvliet, Groote, n. Batavia.
23. De Goede Verwachting, Boysen, n. Batavia. — De Zwijger, Hoogland, n. Soerabaija.
25. Johanna Christina, van Santen, n. Batavia.
7 Aug. Ida, Mulder; A. R. Falck, van Duyvenboden; Nederland en Oranje, van der Plas; allen n. Batavia. — Java's Welvaren, de Veer, n. Ceylon.
Vlissingen 12 Julij. Jan van Brakel, Esink, n. Batavia.
16. Peking, Croese, n. Batavia.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Kemanglen, Smit; Minister Thorbecke, Benninck-Jan Pieterszoon Koen, Verloop, allen n. Batavia. — Beatrix, Verschoor, n. Indie via Swansea.
Texel: Admiraal van Heemskerk, Koning; Alida Willemina, Doornbos; Telegraaf, Rolufs; Castor, Esink, en Mentor, Zijlstra, allen n. Batavia.

Vreemde Havens,

Londen 17 Julij. In lading Salatiga, Bezier, n. Batavia en Soerab.
18. Richard Thornton, Dallas, v. Batavia.
20. Oud-Alblas. Kruymer, n. Batavia en Soerabaya.
27. William Fredr., Stephenson, n. Batavia.
Bij *Deal* 5 Julij. Cornelis Smit, Ruhaak, v. Schields n. Hongkong
14. Amalia, Johnson, v. Batavia n. Bremen.
27. H. Willebrordus, de Boer, v. Hamburg n. Batavia.
Bij *Dover* 9 Julij. Willemina en Clara, de Wijn, v. Amsterdam n. Batavia.
3 Aug. Stockholm, Ehlert, v. Batavia n. Gothenburg.
Bij *Wight* 25 Julij. Luconia, Bodeker, v. Hartlepool n. Rangoon.
Bij *Pourtland* 14 Julij, Hugo Grotius, Glazener, v. Rott. n. Batav.
Bij *Goudstaart* 20 Julij. San Francisco, Prins, v. Hamb. n. Batav.
Liverpool 12 Julij. In lading van der Palm, van Hees, n. Singap.
23. Magdalena, Greefkes, n. Singapore.
30. Baltimore, Poestkoke, v. Amsterd., in lading n. Melbourne.
Cardiff 18 Julij. Fannij, van den Meulen, n. Singapore.
20. Jacoba Cornelia, Rosenboom, n. China.
Swansea 11 Julij. Euterpe, Kuypers, v. Dordrecht; vertrok 31 n. Hongkong.
Mumbles 4 Julij. Prins Maurits, Bart. (v. Swansea) n. Singapore.
Hartlepool 11 Julij. Witte Corneliszn. de With, van Rossem van Rotterdam; vertrok 30 n. Rangoon.
14. Luconia, Bodeker, n. Rangoon,
Shields 2 Aug. D'Elmina, Teengs, v. Rotterdam, om voor Australie te laden.
Hamburg 9 Julij. H. Willebrordus, de Boer, n. Batavia; vertrok 16 van Cuxhaven.
16. New-York, Wretman, n. Batavia.
22. Loopuyt, Bouwmeester, n. Batavia.
1 Aug. Kongen of Danmark, Kruze, v. Batavia.
Cuxhaven 10 Julij Gottingen, Lange. n. Batavia.
2 Aug. Stedingen, Ammerinan, n. Batavia.
Bremerhaven 16 Julij. Jacatra, Aston, v. Batavia.
Gothenburg 16 Julij. Sophie, Berns, v. Samarang.
Stockholm 30 Julij. Superb, Stillstrom, v. Batavia.
Elseneur 20 Julij. Oscar I, Morck, v. Batavia n. Stockholm.
21. Thetis, Pieping, v. Batavia n. Stockholm.
Livorno 14 Julij. Louisa, Siedenburg, n. Batavia.
Madera 6 Julij. Benjamin Sanier, Foulard, v. Nantes; vertrok 8 n. Batavia.
Teneriffe 6 Junij. Zr. M. stoomschip Amsterdam, luit. Spanjaard, v. Texel n. St. George d'Elmina en Batavia.
St. Helena 14 Junij. Endeavour, Cambell, v. Bat. n. Queenstown.
17. Emma, Linck, v. Batavia n. Stockholm.
20. Buigersteyn, Haas, v. Batavia n. Rotterdam.
21. Lammina Elisabeth, Gersen, v. Banjoewangie n. Rotterdam. — Voorwaarts, Bus, v. Batavia n. do. — Ardjoeno, Post, v. Java naar Amsterdam.
22. Rembr. van Rhijn, Wijngaerden, v. Batavia n. Amsterdam.
23. Gelderland, Hellingman, v. Java n. Amsterdam. — Amicitia, Jansen v. do. n. do. — Neerlands Koning, Tromp, v. Batavia n. Rotterdam. — Burgemeester van Reenen, van Kuffelen, v. Batavia n. Amsterdam. — Macao, Hoffman, v. Rangoon n. Cowes.
New-York 27 Junij. Fireflij. Sampson, v. Batavia.
Boston 29 Junij. Zeilkl. Anna Kimball, Howes, n. Oost-Indie.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Naar Batavia, Zalt-Bommel, Juta. — naar do. Hendrika, Verbeek. — naar do. den Elshout, Bonjer. — naar do. Cortgene, Rijken. — naar do. Princes Amalia, van Rhijn van Alkemade naar do. Minister Pahud, Pfeil. — naar do. Samarang en Soerabaija Elisabeth, Klok. — naar do. do. en do. Vlaardingen. van Dusseldorp. naar do. do. en do. Laurentius Emilia, Knappert. — naar do. do. en do. Christiaan Huygens, Ihlower. — naar do. do. en do. Maria Agnes, Tange. — naar Hongkong, Everdina Elisabeth, Tontjes. — naar de Kaap de Goede Hoop, Prinses Marianne, Rietmeijer.

Amsterdam. Naar Batavia, Anna en Christina, Joon. — naar do. Johanna, Halbestsma. — naar do. en Samarang, Julie Claire, van Oosteroom. — naar do. en do. Prins Frederik der Nederlanden, Rotgangs. — naar do. do. en Soerabaya, Elisabeth Anthonia, Janse. — naar do. do. en do. Provincie Drenthe, Beckering. — naar do. do. en do. Derkina Titia, van Zijp. — naar do. do. en do. Waterloo, Duinker. — naar do. do. en do. Louisa Jacoba Johanna, Deurholst. naar Samarang en Soerabaija, Cesar, Hoogland. — naar Melbourne en Sydney, Capella, Landweer.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia, per *Minister Thorbecke*, kapt. *Bennik:* de heer *Kleijkamp;* — per *Tonia*, kapt. *Zeeman:* de heer *S. G. T. Fraenkel;* — per *Australie*, kapt. *Harten:* mejufvr. *M. C. Wolvekamp* en *M. Le Roi;* — per *Europa*, kapt. *H. Poort:* de HH. *J. C. de Lannoy, A. F. Goudriaan, G. de Hartog,* Jr., *H. van Ketwich, A. T. Sorillon, G. L. Lanschot Hubrecht, H. W. Palm* en *familie, Aldinger* en *familie, J. P. de Zwaan, W. Butin Bik, August Vernède, Mühlenfeld.* Mevr. *A. B. du Cloux-Stork* en *familie.* Mejufvr. *Jeanne van Deventer, Schmoutziguer* en *van Wely;* — per *Alida Willemina*, kapt. *Doornbos:* mejufvr. *H. A. Reynders* en *A. M. C. Willmaurits.*

Kort Handelsberigt.

Rotterdam 6 Aug. Koffij: De markt verkeerde sedert ons vorig berigt in eene vaste stemming, en voor behoefte bleef voortdurend vraag bestaan, zoodat goed ord. Java zelfs zeer moeijelijk à 32 c. te bekomen was; blankachtige soorten waren daartoe gevraagd, terwijl voor goede blanke 33 à 33½ c. moest betaald worden. Per *Besoekie* zijn ca. 4600 b. Java aangebragt, die dezer dagen van 30½ à 32 c. verkocht zijn. *West-Indische soorten.* Per *Wilhelmina* zijn 4900 b. Santos gearriveerd, die men reeds zeilende tot geheimen prijs heeft afgedaan; ook zijn weder 4050 b. Domingo pr. *Reaper* aangebragt. De uitschrijving der najaarsveilingen bleef zonder invloed.

Suiker: De omzet bepaalde zich de eerste dagen na het vertrek der vorige mail tot 718 cranj. Java, per *Mehamet-Ali*, zeilende tot de laatste Mei-veilings prijzen. De stemming bleef intusschen vast in afwachting der veiling op 19 Julij, die coulant is afgeloopen tot gemiddeld ruim *ƒ*1 boven de prijzen van Mei, en waardoor de markt op nieuw meerder vastheid verkreeg. Door de zeer beperkte keuze hadden echter geene belangrijke afdoeningen plaats; alleen werd de verkoop bekend van 1577 k. blond Havana, kortelings aangevoerd pr. *Marij Fenwick* tot geheimen prijs, als ook van 650 k. Havana, aanvoer van vorig jaar, waardoor de voorraad van deze soort is opgeruimd.

In de laatste dagen is voortdurend eenige vraag naar het artikel blijven bestaan en voor grof stoom Java in de hooge nommers zoude men zelfs boven de laatste veilingsprijzen kunnen bedingen; de omzettingen die nog bekend geworden zijn, bestaan uit 840 cranj. Java, pr. *Burgemeester van Reenen* 634 cranj. pr. *Duiveland* en 2281 cranj. per *Besoeki*, alle tot *ƒ*¼ onder Julij.

Thee stil op de vorige prijzen. Via Liverpool zijn alhier van China aangevoerd 5237/4 k. Congo en 120/4 k. Souchon per Crisis, die tegen 29 dezer in veiling zijn aangekondigd.

Specerijen zijn geheel zonder vraag, de volgende noteeringen zijn slechts als nominaal aan te merken. Notenmuscaat n°. 1 148 à 150 c., er is echter niet boven 145 c. te bedingen. Foelie 138 à 140 c.; Nagelen 36 a 37 c. Java Kaneel n°. 2, 75 c.; Peper 27 a 28 c.; in de vorige maand zijn 260 b. tot 27½ c. verkocht.

Indigo: de stemming bleef zeer vast, en men heeft wederom ca. 30 k. Java, zoo van particulieren als van de N. H. M. veiling voor behoefte afgedaan; de besteed wordende prijzen geven een avans te kennen van 10 à 20 c. op de Mei-veiling.

Banca-Tin heeft weder eenige rijzing ondervonden. Men heeft afgedaan 250 blokken tot *ƒ*70, 1150 bl. tot *ƒ*70½, 300 bl. tot *ƒ*71, 125 bl. tot *ƒ*71½, 354 bl. tot *ƒ*72. Voor het oogenblik ondervindt het artikel tot laatstgenoemden prijs geene vraag.

Huiden- de omzet heeft zich bepaald tot 479 stuks Birman Runderhuiden, die tot zeer vasten doch geheim gebleven prijs verkocht zijn.

Rijst: Tot verlaagde prijzen hebben sedert ons laatste berigt onderscheidene afdoeningen plaats gehad. Men heeft uit de eerste hand verkocht 3800 b. Necransie Aracan pr. *de Leeuw* tot *ƒ*8; 7400 b. Moulman pr. *Batavier*, tot *ƒ*8; 4600 b. Necransie tot *ƒ*7¾ en 5900 b. Laroong tot *ƒ*7½ beide per *Catharina Maria;* 13,000 b. Necransie pr. *Adm. van Kinsbergen* en 7000 b. dito pr. *Japara* a *ƒ*7¾, beide ladingen nog zeilende. De laatste verkoopen bestonden uit 22,000 b. Necransie Rijst, pr. *Jean*, *Kolonel Koopman* en *Johanna Jacoba*, tot 7½. Pr. *Watergeus* is weder eene lading gearriveerd de lading pr. *Equator* wordt door de hoogere pretentien der houders opgeslagen. In gepelde soorten is tot vorige prijzen meer omgegaan voor cons., terwijl van gepeld Aracan eenige inkoopen werden gedaan tot *ƒ*9¾ voor exportatie.

De voorraad op ult° Julij in de eerste hand bestond uit 38,300 b. tegen 3600 b. op ult° Julij 1854.

Droogerijen. Campher is meer gevraagd; voor Chinesche is 57 c. bedongen, Japansche is 60 c. waard. — Tamarinde zonder handel. — Cubeben is gevraagd en 65 a 70 c. naar kwaliteit te bedingen. — Lange Peper blijft in eene gedrukte positie, bij kleine partij wordt 25 c. bedongen. — Rad. Galanga is meer gevraagd, *ƒ*14 wordt geboden, *ƒ*15 gehouden. — Staranijs schaarsch, onder 52 c. niet te koop. — Cassia Lignea stil. Tot 66 c. werden 122 k. per *Australie* ligt BS. in veiling verkocht, sedert wordt 68 c. genoteerd. — Cassia Lignea Vera op 26 a 27 c. gehouden, maar die prijs is niet dan bij kleinigheden te bedingen. — Oleum Cassiae met geringen omzet tot *ƒ*6½. — Oleum Cajaputi. Er zijn 175 flesschen gearriveerd, maar nog niet aan de markt. — Notenzeep tot 90 c. gevraagd. — Geconf. Gember stil. 70 k. ordinaire kwaliteit zijn dezer dagen in veiling tot 70 c., dat ver boven de waarde is opgehouden. Voor mooije waar zoude al niet veel boven 60 c. te maken zijn. — Gum Damar met weinig handel, tot 36 c. is mooije kwaliteit te bekomen. — Gum Elasticum. ca. 24,000 ko. 3 dezer geveild, zijn verkocht van *ƒ*34½ a *ƒ*37½ naar kwaliteit, het artikel blijft stationair, wanneer echter voortdurend aan de markt gebragt werd, ging de prijs lager, maar de houders zijn om de groote verliezen die op deze prijzen moeten geleden worden, meerendeels van de markt. — Gutta Percha zonder handel; per *Albrecht Beiling* is eene partij voor particulieren gearriveerd, die nog niet aan de markt is. — Gum Benzoë. 23 k. 3 dezer geveild, waarvan 18 prima en 5 mooije secunda, zijn tot 190 a 175 c. opgehouden; het artikel is in eene zeer flaauwe opsitie en men zoude veel lager moeten willen loslaten om koopers te vinden. — Bindrotting. De weinige aanvoer belette den handel, alleen zijn verkocht 989 bossen per *Australie* *ƒ*8. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 150,683 bossen, en bij particulieren alhier 9500 bossen.

Later berigten.

Wij vernemen dat uit de eerste hand afgedaan 2400 b. Tafelrijst tot *ƒ*13, per *Albrecht Beyling*, en 400 b. Java per *Duiveland* tot *ƒ*11, alsmede 853 cranj. Java Suiker per *Duiveland* tot geheimen prijs.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Septemb. 19	Amerikaansch.	J. A. Jesurun	Went Worth	Batavia.	19 Sept.	Melbourn.
» 20	Nederlandsch.	Julia.	A. v. d. Kolff.	»	20 »	Tjilatjap.
» 21	»	Scheveningen	K. D. Breuning	»	— »	Rotterdam.
» 22	Amerikaansch.	Hongera.	H. Coleman.	New-York	8 Junij	Hongkong.
» 23	Engelsch	Victory.	Henry Stepherius	Batavia	22 Sept.	Falmouth.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
September 21	Nederl. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden.	T. Deighton	Singapore	18 Sept.	Maclaine, Watson en co.
» —	» »	schoen.	Kim Soenhien.	Tjia Hianlong	Muntok	25 Aug.	Gezagvoerder.
» 22	Nederlandsch	schip	Hellevoetsluis	W. S. Vos.	Amsterdam	26 Mei	G. Suermondt en co.
» —	Nederl. Indisch	brik	Atiat Toolwadoet	Sech Aboebakar	Cheribon	19 Sept.	Coulster.
» 23	Engelsch	»	Shamrock	R. L. Keys	Sydney	11 Aug.	Pitcairn, Syme en co.
» —	Nederl. Indisch	bark	Alnoer	Sech Said	Samarang	20 Sept.	Coulster.
» —	» »	»	Fatahool Moebarak	Hadjie Taip	Riouw	29 Aug.	D. N. Buys en co.
» —	Nederlandsch	»	Nederland	F. Ruiter	Boston	4 Junij	G. Suermondt en co.
» 24	»	»	Generaal de Stuers	Fokkens	Soerabaya	15 Sept.	Maclaine, Watson en co.
» 25	»	»	Flora	Verweij	Londen		B. Kopersmit en co.
» —	Nederl. Indisch	»	Mastora		Sambas		D. N. Buys en co.
» —	» »	»	Naga Laut	J. Winter	Samarang		John Pryce en co.
» —	Engelsch	»	Lubek		Liverpool		
» —	Zweedsch	brik	Arieal		Melbourn		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
September 23	Nederl Indisch	stoomb	Banda.	F. H. Schmidt.	Soerabaya.
» —	» »	brik	Tartar.	Tan Ingok.	Pecalongan.
» —	Deensch	»	Dannevirke	W. Mogensen	Bordeaux.
» 24	Nederlandsch	bark	Jonge Jan	Hoogestraten.	Holland via Soerabaya.
» 25	»	»	J. C. Schotel	van Beest Holle	Soerabaya.
» —	Nederl. Indisch	»	Kim Tianhoat	Goey Bengkiat.	Samarang en Banjermass.
» —	» »	stooms.	Padang.	Pesille.	Padang.
» —	Nederlandsch	bark	Clasina	D. Wels Browning	Makassar.
» 26	»	»	Alcyon	Haacke	Tegal.
» —	Zweedsch	schip	Ariel	Godherson	Adelaide.
» —	Noorw.	brik	Aegir	D. Burno	Sydney.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Hellevoetsluis	W. J. Vos.	Nederland	G. Suermondt en co.
»	bark	Amerika.	F. Ruiter	»	»
»	»	van Bosso.	W. van der Hoeven.		»
»	bark	Henriette Elisabeth Susanna.	C. van Veen		B. Kopersmit en co.
»	»	Generaal de Steurs.	F. Fokkens.	Rotterdam	Maclaine, Watson en co.
»	fregat	Kandanghauer.	W. Zeelt	Amsterdam via Pangool.	Hager en Schuurman.
»	bark	Vrye Handel*	D. van Ketwich		P. Landberg en Zoon.
»	fregat	India*	d'Armand Jerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	bark	Colombine.	Andreesen		Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	»	Naga Laut*.	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	»	Fathoor Rachman	Said Alhadie	Banka.	Coulster.
» »	»	Fulkus Saoot	Sech Ismail.	Padang	»
» »	brik	Atiat Tul Wadoet.	Almenie.	»	»
» »	bark	Alnoer	Sech Said.	Samarang	»
» »	schoen.	Rosalie.	Bapa Brodjo		H. E. Levert.
» »	bark	Kalimantan	Lie Boenkien		D. N. Buys en co.
» »	»	Fathool Mobarik.	Hadjie Taip.		»
» »	»	Arief Banjermassing.	Mohamat Arief	Soerabaya	»
» »	»	Balheer.	Mohamad Semoer.		»
» »	»	Hacht Mastara.	Said Alhabassy.	Soerabaya	»
Engelsch	»	Alverton*	Clarkson.		Maclaine, Watson en co.
»	»	Bernice*	Jamin	Golf van Persie	»
»	»	Gallant.	Black.		Hughan.
»	brik	Shamrock*	R. L. Keys	Australia	Pitcairn, Syme en co.
»	»	Fair Jasmanian*	Wolfe.	»	»
Zeewd. clipper	schip	Robert Dickson*	B. Hjarne		»
Amerikaansch.	clipper	schip Bonita	Hatch.	Havre.	Paine, Stricker en co.
Fransch	schip	Chandernager.	H. Hult.	Nantes	G. Suermondt en co.
»	schip	Auguste George.	S. Monnier.	Havre.	»
»	»	Michel Montagne.	Gachet		Busing Schröder en co.
Hamburgsch	brik	Auguste Kauffmann*	R. H. Weiland	Singapore en Calcutta	C. Bahre en G. Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept.	14	N. I.	schoener Machmood.	Kassan.	Batavia.
»	17	»	bark Oei Goan.	Liem Djehie.	Riouw.
»	—	Ned.	schip Wassenaar.	H. Hofstee.	Batavia.
»	19	»	schip Dionysia Catharina.	H. J. de Boer.	Soerabaya.
»	—	»	bark Maria Elise.	M. v. d. Putte.	Batavia.
»	—	N. I.	bark Faidool Rachman.	Said Ba-alie.	Riouw.
»	20	»	schoener Abdul Rachman.	Hadjie Anim.	Kottee.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept.	14	Amer.	bark Homer.	S. Sweth.	Batavia.
»	—	Ned.	bark Scheveningen	D. Breuning.	»
»	—	Fr.	bark Auguste George	M. Monnier.	»
»	15	N. I.	stooms. Langan Lamongan	J. Prins.	»
»	—	»	schoener Anis.	Sech Bahasoen	Soerabaya.
»	18	»	schoener Machmoot	Kassan.	Banjermass.
»	19	»	bark Almoer.	Sech Said.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch bark	Srie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
» » bark	Bientang Toedjoe.	J. W. Steevensz		»
» » »	Adenan.	Hadjie Ismail.	Singapore.	»
» » »	Abdul Rachman	Hadjie Amin		»
» » »	Naga Laut.	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit en co.
» » »	Balgies.	Said Alie	Batavia	Gezagvoerder.
» » »	Bientang Anam	J. van Hulstyn.		»
» » »	Kiem Heg Ing.	Oey Bok King.	Riouw	»
» » »	Marzoek	Sarif Aukawie.		»
» » »	Faidool Rachman	Said Ba-alie		»
» » »	Oei Goan.	Liem Djehie.		»
Nederlandsch. schip	Louise Maria.	D. Herderschee	Nederland	B. Kopersmit en co.
» . bark	Wassenaar.	A. Hofstee.	Soerabaya	Dorrepaal en co.
» . »	Dionysia Catharina.	H. J. de Boer.	Nederland	Mac Neill en co.
» . »	Maria Elise.	M. van der Putte.	Soerabaya	Wermuth en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept.	14	Ned.	bark de Amstel	Rademaker	Amsterdam.
»	—	Deens.	brik John.	J. F. W. Looft.	Batavia.
»	—	N. I.	bark Ternate	F. van der Pol.	»
»	15	»	schoener Massahoer.	Sech Alkaterie.	Batavia.
»	16	»	bark Djelanie.	Sech Alie.	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept.	14	N. I.	schoener Schandar. Salim.	Sech Baisa	Batavia.
»	15	Ned.	bark Generaal de Stuers.	F. Fokkens	Ned. v. Bat.
»	—	N. I.	schoener Hoseeng	Intje Po	Balie Bad.
»	—	»	kotter Tedok	Wongso.	»
»	—	»	» Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
»	16	»	stooms. Banda	F. H. Schmidt	Bat. v. Sam.
»	18	»	schoener Tjanlie	The. Mahoewa	Balie Bad.
»	—	»	bark Soe Dulgair.	Sech Bargabe.	Banka.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch. bark	Stad Leyden	C. C. Ruige.		van Eck en co.
» . »	Timor	F. Agema		Fraser, Eaton en co.
» . »	Elize Henriette.	J. F. Detering.		»
» . bark	De Amstel	H. H. Rademaker		Hoekstra. Gijsing en co.
» . »	Vice Admiraal Gobius.	A. A. van der Linden.		B. J. van Eck en co.
» . schip	Soerabaya	A. M, Swarts.		
» . »	Oost India Pakket	B. Bakker		P. Kervel en co.
» . brik	Mathilda	B. van Olst		Schimmelpenninck en co.
» . bark	Gouv. Gen. Duymaer van Twist	C. E. Hoeksma.		Fraser Eaton en co.
» . »	Almonde.	H. G. Surie.		W. Cores de Vries.
» . schip	Koning Willem II	L. R Giezen		
» . bark	Tryntje Fenna.	J. F. des Ruelles.		
» . »	Adelaar	L. A. J. Boulet		
» . »	Ystroom.	P. J Detering		
» . »	Julie.	P. F Ryken		
» . »	Ternate.	F. van der Pol.		W. Cores de Vries.
Nederl. Indisch »	Fatal Maän.			
» » »	Adereah.	Hadjie Samsodin		
» » »	Kiem Ingsoen.	Ho Kongpoei		
» » schoen.	Massahoer.	Said Alie		
» » bark	Bientang Timor	Said Machmoon		
» » schoen.	Isabel.			
» » »	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
» » bark	Goansien	Oey Ankie.		
» » »	Atiat Rachman	Sech Bahasoan		
» » schoen.	Julie.	A. Conteron		
» » bark	Djelanie	Said Alie.		
» » bark	Ellen.	J. C. Lebert.		Mc Millan. Marten en co.
» » stooms.	Java.			
Deensch . . brik	John.	J. F. W. Looft		Adam en co.
Bremer . . »	Louisa Caesar.	C. Muller		»
Balisch . . schoen.	Ardjoeno.	Kwa Sam.		

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *J. Hymans.* — *H. Zollinger* en *familie.* — *D. J. A. van Hogendorp.* — *J. B. d'Egremont.* — *Thomas.* — kapt. *Jalink* en *familie.* — 1 luit. *Ullmann.* — 2 luit. *van Rhyn.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Padang*: Z. M. troepen.

Met het Eng. brik *Gallant*: de heer *W. Gonsalves.*

Met de Ned. bark *Generaal de Stuers*: de kapt. der inf. *Maas van Pettenger.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. stooms. *Banda*: mevr. *Strenck.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Padang*: Z. M. troepen.

Berigt aan Zeevarenden.

De Schout-bij-nacht, kommandant van Z. M. zeemagt, in O. I. en Inspecteur der Marine geeft bij deze bekendmaking den zeevarenden kennis: dat op de *Zwaantjesdroogte* of *Karang-koko*, in straat *Madura*, eene ijzeren bolbaak op schroefpalen (volgens het systema van *Mitchell* is opgerigt. Haar top $12^{1}/_{2}$ el boven hoogwaterstand verheven zijnde, is deze baak voor het oog 4 el boven den waterspiegel geplaatst, te zien op eenen afstand van ruim $2^{1}/_{2}$ mijlen; zoodat men, bij het uitzeilen van het Soerabaijasche *Jansenvaarwater* de uiterton van dit zeegat uit het oog verliezende, bij goed weder deze bolbaak in het gezigt zal krijgen.

Bij dezelve zijn gepeild:

De oostelijkste *Zadelberg* op *Madura*	N. $26^{1}/_{2}$° W.
Poeloe *Kambing* of *Bokken-eiland*	N. $31^{1}/_{2}$° O.
Ringit-gebergte	Z. $70^{3}/_{4}$° O.
Lamoengang-berg	Z. $24^{1}/_{4}$° O.
Ardjoeno-berg	Z. 62° W.
en *Penangoengang* of *Djepan-berg*	Z. $73^{1}/_{4}$° W.

Deze bolbaak staat op het droogste zandplaatje van het koraalrif, dat slechts bij springtijen een halve voet onderstroomt.

Batavia, den 20sten Sept. 1855.

De Schout-bij Nacht, voornoemd, J. F. D. BOURICIUS.

Handelsberigten.

Batavia. — den 8sten dezer zijn albier publiek geveild 400 picols kruidnagelen 1ste soort, die gezamenlijk hebben gerendeerd eene som *f* 14,190, of gemiddeld *f* 35:57 per picol.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 20 *September* 1855.

AANVOER.

Van Mauk per prauw sampang gez. Saijman.

160 zakk. rijst. *Teng Pie.*

Van Krawang per prauw sampang gez. Sariepan.

160 pic. suiker. *Jong.*

Van Becassie per prauw sampang gez. Sarman.

180 pic. rijst. *Tan Sien.*

Van Tjelingtjieng per prauwen sampang gez. Nata Jamien, en Assam.

200 pic. rijst. *Assam.*

Van Tjelingtjieng per prauw Papan gez. Alie.

200 pic. rijst. *Poasinie.*

Van Indramaijoe per prauw sampang gez. Kanteng.

$254^{88}/_{100}$ pic. rijst. *Heckler.*
100 pic. rijst. *Tjang Djieliem.*

Van Indramaijoe per prauw sampang gez. Mokio.

252 pic. rijst. *Tjia Heng.*

Van Indramaijoe per prauw sampang gez. Siedien.

252 pic. rijst. *Tjie Eng.*

Van Indramaijoe per prauw sampang gez. Mariet.

224 pic. rijst. *Tjoe Tjiem.*

Van Indramaijoe per prauw sampang gez. Kiedien.

392 pic. rijst. *Lim Boenkian.*

Van Tanara per prauw sampang gez. Kiesnet.

170 pic. rijst. *Lim Ngolin*

Van Tanara per prauw sampang gez. Samad.

220 zakk. rijst. *Tio Kosseng.*

Van Palembang per ned. ind. schoener *Indramaijoe*, gez. Tan Tjingtiaan.

$43^{8}/_{10}$ pic. ongeb. katoen. $5^{3}/_{10}$ do. benzoin. $32^{7}/_{10}$ do. gambier. *Gezagv.*
$94^{88}/_{100}$ pic. gutta percha. $8^{88}/_{100}$ do. was. *N. H. M.*
$118^{9}/_{10}$ pic. gutta percha. *Busing Schröder en co.*
17 pic. dammer. $6^{3}/_{10}$ do. tabak. $10^{15}/_{100}$ do. was. 1300 strengen zeilgaren. 7 st. zijde sarongs. 10 do. do. doeken. $26^{1}/_{10}$ pic. gambier. 1 katt. stofgoud. *Joe Janling.*
3 pic. dammer. *Lim Tjinhin.*
$1^{1}/_{2}$ pic. was. $15^{9}/_{10}$ do. gambier. $7^{8}/_{10}$ do. koffij. *Goij Laktjai.*
$5^{1}/_{2}$ pic. was. 748 strengen zeilgaren. $10^{8}/_{10}$ pic. gambier. *Said Oemar bin Hasnit.*
$28^{7}/_{10}$ pic. benzoin. 100 strengen zeilgaren. *Kimaas Hoessin.*

Van Singapore per ned. schip *Albijoen*, gez. M. L. Haacke. agt. Busing Schröder en co.

22 pakk. anijszaad. 30 do. zw. do. 15 bn. goeniezakken. 20 tobb. arsinie. 2 bn. manufact. *M. G. Joakim.*
4 vn. terpentijn. *Plump en co.*
7 kn. manufact. 300 do. blik. *Pitcairn Syme en co.*
34 planken. *Morgan Melbourn en co.*
124 zakk. tarwe. *D. Joseph.*
20 kn. zeep. 28 bn. goeniezakken. *G. Joseph.*
1 kt. kammerijen *Gumprich en Strauss.*
112 bn. goeniezakken. 24 kn. zeep. 36 do. caster olie. 30 zakk. zw. zaad. 35 do. salpeter. 8 tobb. arsinie. 8 kn. villen. 36 zakk. putchuck. 91 do. comijnzaad. *J. Arathoon.*
2600 zakk. zw. peper. *G. Suermondt en co.*
30 bund. planken. *A. Desperous en co.*
200 blikk. beschuit. *Paine Stricker en co.*
4196 planken. *Arathoon.*

Van Calcutta per Hamb. schip *Augusta Kauffman*, gez. R. H. Weiland. agt. Bahre en Kinder.

30 kn. opium. *N. H. M.*
1650 zakk. tarwe. 80 do. salpeter. 350 do. zaad. 85 pakk. touwwerk. 19 zakk. safflour. 15 do. stiklak. 1 kt. boeken. 1250 goeniezakken. *M. G. Jakim.*
80 zakk. salpeter. *B. Andreas.*

Van Singapore per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

1 kt. zijde goederen. 40 do. thee. 2 bn. goudwerk. 6 kn. vuurwerk. 1 kt. jap. papier. 34 vs. vernis. 1 kt. glaswerk. 3 kn. zijde goederen. *Lim Hoa.*
21 kn. koopmanschapp. *Martin Dyce en co.*
5 kn. ijzerwerk. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. vernis. *Plump en co.*
3 coll. koopmanschapp. *Said achmad Habshee.*
8 kn. zijde. *Said aloewie Satrie.*
1 kt. opium. *Hunter Houghton en co.*
30 kn. opium. *N. H. M.*
5 coll. koopmanschapp. *Lim Seng.*
4 bn. koopmanschapp. *Said Mohamad.*
11 coll. koopmanschapp. *Said abd. Where.*
39 coll. koopmanschapp. *Nio Banghie.*
6 bn. koopmanschapp. 3 kn. zijde. 2 do. ruwe zijde. *Said aloewie Satrie.*
5 pic. was. 2 bund. papier. *Kwee Akok.*
1 kt. zijde. *Said Jawas.*
8 kn. ruwe zijde. *Said aloewie Satrie.*

Van de Lampongs per prauw Schuit gez. Tan Tiang.

50 pic. boombast. 19 do. gomelastiek. *Gezagv.*

Van Singapore per Norw. schip *Aegir*, gez. D. B. Burns. agt. Maclaine Watson en co.

$202^{38}/_{100}$ pic. zw. peper. $56^{14}/_{100}$ do. touwwerk. $5^{30}/_{100}$ do. kruidnagelen. $170^{50}/_{100}$ do. koffij. $114^{82}/_{100}$ do. do. $49^{82}/_{100}$ do. witte peper. $17^{64}/_{100}$ do. do. $98^{34}/_{100}$ do. zw. peper. $301^{43}/_{100}$ do. rijst. 51 … sagomeel. $399^{93}/_{100}$ do. parelsago. $46^{80}/_{100}$ do. tin. $55^{80}/_{100}$ do. … 19 kn. sigaren. 10 do. cassia. 1 do. hoeden. 47 do. notenmuskaat en foelie. 3 do. chitsen. $150^{14}/_{100}$ pic. sago. $28^{83}/_{100}$ do. tin. … roll. touwwerk. $9^{04}/_{100}$ pic. kruidnagelen. 73 pakk. matten. 1 … monsters. *Lading voor Sydney.*
200 kn. sago. *Hunter Houghton en co.*

Van Calcutta per Eng. brik *Gatland*, gez. W. Black. agt. Joak…

2 coll. eng. zeep. 82 bn. goeniezakken. 2500 zakk. tarwe. 150 … gram. 20 do. salpeter. 234 do. poetjoek. 50 do. anijszaad. 106 … zeep. 100 bn. goeniezakken. *B. Andreas.*
6 vn. gezt. vleesch. 53 bund. loglijnen. 19 do. zeilgaren. 80 … matezaad. 23 bn. goeniezakken. *J. Arathoon.*

UITVOER.

Naar Tagal en Nederland per ned. schip *Albatros*, gez. K. P. Haasnoot. agt. de Weerdt Ruyl en co.

600 pic. tin. 30 do. rotting. $299^{52}/_{100}$ do. nagelen. *N. H. M.*
137 ks. kopergeld. *Gouvernement.*

Lading voor Tagal,

110 vs. boter. 10 ps. hammen. 10 tromm. koek. 1 kt. blikken … *Gezagv.*

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Zwerver*, gez. D. A. Koekelis. agt. G. Suermondt en co.

450 pic. tin. 150 do. rotting. 12/m. goeniezakken. *N. H. M.*
46 kn. kopergeld. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Zwaluw*, gez. H. Mitermark. agt. Reager en Schuurman.

500 pic. tin. 50 do. rotting. $199^{44}/_{100}$ nagelen. *N. H. M.*
86 kn. kopergeld. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Jacoba Helena*, gez. L. van Wagtendonk. agt. Reager en Schuurman.

500 pic. tin. 150 do. rotting. *N. H. M.*
210/m. ℔ steenkolen. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Naar Havre via Samarang per Fr. schip *Coquimbo*, gez. Wannebroucq. agt. J. de Fiennes.

540 pic. rijst. 50 do. rotting. *Agenten.*

En lading voor Samarang van Havre. Zie Java-Bode dd. 22 Aug. 1855 no. 67.

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

1 tromm. kleinigheden. *E. Bedier.*
2 kn. porcelein. 2 do. shertings. 2 do. provisien. *v. d. Broek en co.*
75 zakk. tarwe. *Maclaine Watson en co.*
150 ps. lappet. 5 corg. doeken. 1 kt. tjindees. *Pitcairn Syme en co.*
2 ks. zijde. *Busing Schröder en co.*
25 vs. boter. 20 ps. hammen. 37 keld. genever. 6 vn. bier. 6 k… medoc. 2 do. porcelein. 12 do. kasen. 2 do. edam do. 2 do. b… ket. 1 do. suikerwerk. 12 blik saucijs. *Louran en van Walcheren.*
1 kt. chitzen. 16 st. wit katoen. 80 doz. doeken. 3 ks. wit katoen. 1 do. lange kleedjes. 2 do. eur. chitzen. 35 corg. lange kleedjes. 10 do doeken. 50 ps. gebl. katoen. 500 do. ongebl. katoen. *Go Kianhian.*
20 kn. cambrics. *Burt Mijrtle en co.*
1 kt. snuif. 1 do. diversen. 15 pull. siroop. 2 md. bier. 1 kt. … en assen. 1 do. pleetwerk. 1 tromm. kleeren. *van Riet en Ter Gouw.*
14 kn. kat goederen. 5 do. parapluien. *Bahre en Kinder.*
4 kn. rood. katoen. 2 do. modewaren. 1 do. wagen lantaarns. 2… do. wijn. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. gedr. katoen. 2 ps. laken. 10/m. man. sigaren. *Pandak en Stiehaus.*
50 vn. meel. 100 ks. kaarsen. *Adam en co.*
1 vat bier. *van Riet en Ter Gouw.*
152 st. zijde stoffen. 18 ℔ chin. gouddraad. 3 kn. zijde stoffen. 9… pakjes garen. 2000 pic. brillen. 2 kn. idem. 1 do. kramerijen. 60 ℔ tin. 3 kn. div. koopmanschapp. *Lie Oen.*
2 kn. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 11 *tot en met den* 14 *Sept.*, 1855.

AANVOER.

Van Batavia en Samarang per ned. schip *Ellen*, gez. J. C. Lebert. agt Mc. Millan Marten en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Aug., 1855 no. 68.

Van Batavia per ned. schip *Ystroom*, gez. P. J. Detering. agt. Fraser Eaton en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Sept., 1855 no. 71.

UITVOER.

Naar Balie per Bal. schip *Kim Lijanging*, gez. Tjoa Koor.

13000 st. metselsteenen. 257 do. led. zakken. *Gezagv.*
4 kn. lijnwaden. *Fraser Eaton en co.*
14 kn. en bn. lijnwaden. *Adam en co.*
6 kn. en bn. lijnwaden. *Hoekstra Gijsing en co.*

Naar Sambas via Samarang per ned. bark *Salma*, gez. Said Mohamad Alhabassie.

13 kn. lijnwaden en div. goederen. *Sech Oemar bin Fagie.*

Naar Batavia en Nederland per ned. schip *Generaal de Stuers*, gez. T. Fokkers.

300 pic. tin. 4214 do. koffij. $6802^{81}/_{100}$ do. suiker. 132 vs. kopduiten. 180 pic. rotting. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.